

Vakaata tuloksetekoa haastavassa toimintaympäristössä

Vuoden 2016 aikana ulkoisessa toimintaympäristössä oli varovaista toiveikkuutta taloudellisen taantuman helpottamisesta. Konsernin voitto 10,4 M€ kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta (1,3 M€). Sähkön markkinahinta Suomen hinta-alueella nousi hieman yli 9 prosenttia, ollen kuitenkin edelleen hyvin matalalla tasolla. Sähkön siirto toiminta-alueellamme nousi lämpötilakorjattuna 2 prosenttia. Sähkön siirtomäärä onkin historiassa ollut suuntaa-antava talouden aktiivisuuden mittari. Olemme toiveikkaita yleisen talouskehityksen viriämisestä Suomessa, ja erityisesti toivomme toiminta-alueemme yritysten pääsevän mukaan tähän myönteiseen kehitykseen. Sähkön siirtoliiketoiminnan investoinnit olivat 39,6 miljoonaa euroa. Tämä paitsi haastaa konserniamme rahoituskellisesti, myös väistämättä tulee johtamaan paranevaan toimitusvarmuuteen sähkön siirrossa. Asiakasnäkökulmasta kehitys tulee siis olemaan toimitusvarmuuden näkökulmasta myönteinen. Pyrimme käyttämään jokaisen euron niin hyvin kuin mahdollista, jotteivat siirtotariffien korotukset tulisi olemaan tarpeettoman suuria.

22
**Kohtaamme
 tulevaisuuden
 omilla
 arvoillamme, jotka
 ovat vastuullisuus,
 paikallisuus ja
 uudistuvuus.**

Konkreettisenä askeleena paranevan kustannustehokkuuden tavoittelussa Suur-Savon Sähkötyö Oy konsernin tytäryhtiöstä osakkuusyhtiöksi, kun urakointiyhtiö sulautui Lappeenrannan Verkonrakennus Oy:n sekä kymenlaaksolaisen Kyvera Oy:n kanssa Elvera Oy:ksi. Elveran työntekijöillä ei ole enää Suur-Savon Sähkö – konsernin lippalakkia päässään, mutta heidän merkityksensä energiahuollon turvaajana on tämän muutoksen myötä vain vahvistunut. Urakointiliiketoiminnassa pätevät suuruuden ekonomian lait, ja tällä järjestelyllä haluttiin turvata urakointiliiketoiminnan parempaa tulevaisuutta.

Sähkön myyntiliiketoiminta on erittäin kovassa kilpailutilanteessa. Vuoden 2016 syksyllä käynnistimme kokonaisvaltaisen liiketoiminnan uudistamisen sähkön myyntiliiketoiminnan kääntämiseksi kannattavan kasvun tielle. Vaikka pääasiallinen huomiomme onkin kohdistunut sähkön myyntiliiketoimintaan, myös kaukolämpöliiketoiminnassa asiakastarpeiden parempi tunnistaminen ja jatkuva kehittyminen on tulevaisuudessa elinehto.

Huomispäivän toimintaympäristö on hyvin erilainen, kuin mitä se on ollut yhtiöllemme viimeisten 70 vuoden aikana. Tämä ei kuitenkaan himmennä historiamme merkitystä meille. Meidän tulee tunnistaa keskeiset arvot ja asenteet, joilla konsernimme on tullut tähän päivään, ja tulkita ne vahvuuksiksi tulevaisuuden haasteita kohdatessa. Näitä historiasta kumpuavia arvoja ovat vastuullisuus, paikallisuus ja uudistuvuus. Näiden varaan meidän, yhtiön tulevaisuuden rakentajien, on hyvä rakentaa Suur-Savon Sähkö – konsernin tulevaisuutta.

Kiitän yhtiön puolesta henkilöstöämme viime vuoden ponnisteluista. Kiitän hallitusta ja hallintoneuvostoa konsernin suurten linjojen viitoittamisesta. Kiitän 1.9.2016 eläkkeelle jäänyttä edeltäjäni, kauppaneuvos, ekonomi Perttu Rintaa työstä konsernin toiminnan edistämiseksi. Kiitän asiakkaitamme siitä aina tarpeellisesta palautteesta sekä toimintamme haastamisestakin. Palautteet ja haastaminen auttavat meitä eteenpäin.

Markus Tykkyläinen
 toimitusjohtaja

Vahvaa kumppanuutta ja paikallista yhteistyötä

Suur-Savon Sähkön huolehtii asiakkaidensa energiansaannista omalla alueellaan ja tarjoaa monipuolisia energiapalveluja. Se on energian tuottamista, hankintaa ja jakelua Päijänteen itäpuolisella Järvi-Suomen alueella. Sähköä myymme kaikkialle Suomeen.

Kertomusvuonna selkeytimme konsernin toimintaa ja keskityimme vahvasti omaan ydinosaamiseemme. Verkonrakennusliiketoiminta siirtyi Elveralle, kun Suur-Savon Sähkötyö, Lappeenrannan Verkonrakennus ja Kyvera yhdistyivät Elveraksi joulukuun alussa. Toukokuussa Suur-Savon Sähkön ja MPY Palveluiden yhdessä omistama JS-Verkot myytiin Rejlersille, ja verkostosuunnittelu siirtyi Rejlersin tehtäväksi. Energiantuotannossa ja -hankinnassa kumppanuuksilla on jo ennestään pitkät perinteet. Polttoaineiden hankinnassa tehdään vahvaa yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa. Kymppivoima Oy on pitkäaikainen kumppani sähkönhankinnassa ja tuotanto-osuuksien hallinnassa.

Hyvän yhteistyön avulla käytettävissämme on entistä enemmän osaamista ja resursseja. Yksin emme pysty kaikkeen, mutta kumppaneiden kanssa olemme entistä vahvempi, eteenpäin kehittyvä yhtiö, joka tarjoaa asiakkaille edistyksellisiä energiapalveluja.

Yhteistyöllä luomme alueelle hyvinvointia, kehitystä ja onnistumisia.

Tärkeimpiä kumppaneitamme, asiakkaita, olemme vuoden aikana tavanneet lukuisissa tilaisuuksissa, Prismoissa, K-Marketeissa ja myös OmaMökki-messuilla Helsingissä keväällä. Yhteistyöllä alueen toimijoiden kanssa tuotamme asiakkaille hyödyllisiä etuja ja olemme mukana edistämässä alueen hyvinvointia. Jaoimme keväällä kaikille asiakkaille asiakasetuina etukuponkeja alueen kohteisiin ja kesätapahtumiin. Järjestöjen kanssa haluamme edistää liikuntaa ja siihen liittyviä harrastuksia erityisesti nuorison keskuudessa. Meille on tärkeää, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saa liikkua monipuolisesti. Vihreä Kymppi -sähkö Sopimuksen vihreät eurot käytämme alueemme ympäristöystävällisten hankkeiden tukemiseen, mikä konkretisoi vastuuta ympäristömme hyvinvoinnista. Paikallisuus näkyy vahvasti kaikessa toiminnassamme.

Tulevaisuuden energiapalvelua

Me olemme osa alueemme elämää. Pidämme huolta siitä, että kodeissa riittää lämpöä ja sähköä ja arki sujuu. Luomme toimintaedellytyksiä yritystoiminnalle ja tuomme energiaa kasvuun. Yhteistyöllä luomme alueelle hyvinvointia, kehitystä ja onnistumisia. Nyt siihen on entistä paremmat resurssit.

Paikallista kumppanuutta

Suur-Savon Sähkön yhteistyö Rejlersin kanssa on kehittynyt ja tiivistynyt yli 20 vuoden aikana kumpaakin osapuolta hyödyttävään hyvään kumppanuuteen. Rejlers tekee alueen jakeluverkon suunnittelua, rakennuttamista ja dokumentointia. Suur-Savon Sähkön käytettävissä on alan edistyksellisin suunnitteluosaaminen ja parhaat käytännöt.

Rejlers Oy yksi suurimmista ja nopeimmin kasvavista alan asiantuntijaorganisaatioista Pohjoismaissa. Toiminta Suomessa alkoi vuonna 1980 Mikkelissä. Konsernin Suomen yhtiöiden liikevaihto oli vuonna 2015 noin 38 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä yli 500 henkilöä.

Rejlersin Suomen sähköverkkoliiketoiminnan liiketoimintajohtaja Jani Viljakainen kertoo tarkemmin Suur-Savon Sähkön kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Paikallista energiapalvelua

Suur-Savon Sähkön tehtävänä on toimittaa luotettavasti energiaa ja siihen liittyviä palveluita asumisen, yritystoiminnan ja vapaa-ajan tarpeisiin. Omistajiamme ovat kunnat (62 %), yhteisöt ja yritykset (27 %), yksityiset (6 %) ja seurakunnat (5 %). Palveluksessamme työskentelee noin 100 energia-alan ammattilaista, lisäksi työllistämme laajasti kumppaniverkoston kautta.

Huolehdimme energian hankinnasta, tuotannosta ja jakelusta Päijänteen itäpuolisella Järvi-Suomen alueella. Sähköä myymme kaikkialle Suomeen.

Suur-Savon Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy sekä tytäryhtiöt Järvi-Suomen Energia Oy (emoyhtiön omistusosuus 100 %) ja Kerienergia Oy (67 %).

Suur-Savon Sähkö -konserni

Konsernin tunnusluvut

	2016	2015
Liikevaihto, milj.euroa	146,3	154,3
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, milj. euroa	23,2 *)	1,3
Investoinnit, milj. euroa	46,4	31,3
Sijoitetun pääoman tuotto % (RONA)	6,9	0,75
Omavaraisuusaste	33,1	31,8
Henkilöstö keskimäärin	142 **)	263

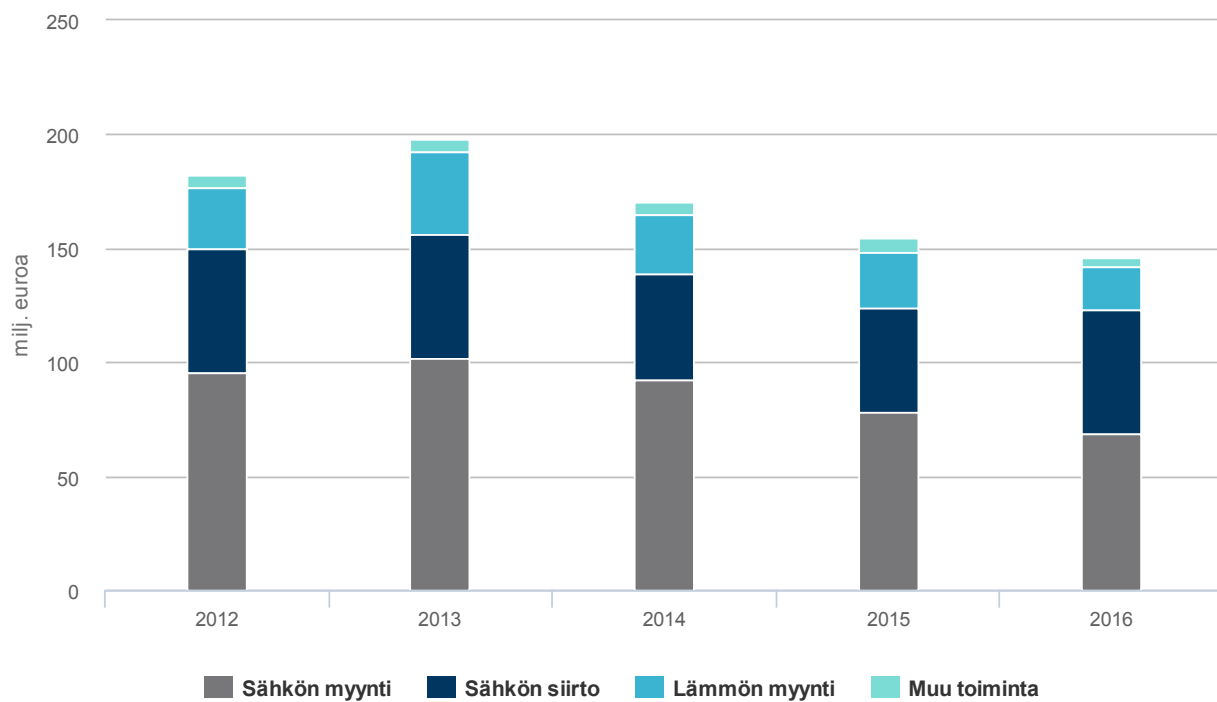
*) Operatiivinen tulos oli 10,4 M€. Elvera Oy:n muodostaminen ja Suur-Savon Sähkötyö Oy:n poistuminen konsernirakenteesta johtivat kertaluonteisiin kirjanpidollisiin kirjauksiin, joilla ei ollut kassavirtavaikutusta.

***) Suur-Savon Sähkötyö Oy:n poistuminen konsernirakenteesta 1.4.2016 johti konsernin henkilöstömäärän laskennalliseen pienenemiseen.

Avainluvut 2016

Konserni	2016	2015
ASIAKKAAT		
Sähkön myynti	86 872	92 249
Sähkön siirto	102 548	102 103
Lämpö	1 513	1 508
Sähkön siirto GWh	1 163	1 085
Sähköenergian myynti GWh	1 642	1 794
Lämpö GWh	313	437
Liikevaihto milj. euroa	146,3	154,3
Kokonaispalkat milj. euroa	7,7	12,7
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja milj. euroa	10,4	1,3
Investoinnit milj. euroa	46,4	31,3
Tase milj. euroa	413	362
Henkilöstö 31.12.2016	99	252
VOIMALAITOKSET		
Sähkön tuotantoteho, yhteensä MW	192	151
Vesivoima	5	5
Lämpövoima	20	20
Tuotanto-osuudet	167	126
Lämmön tuotantoteho, MW	256	256
JAKELUVERKKO, km		
Sähkö	27 000	27 800
Kaukolämpö	156	156

Liikevaihto

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Me tuotamme lähilämpöä ja lähivoimaa

Suur-Savon Sähkön strategian mukaiset investoinnit uusiutuvaan ja päästöttömään energiantuotantoon saivat jatkoa, kun Mäntyharjun Pentinpellon lämpölaitos siirtyi polttamaan pellettiä. Laitoksen raskasta polttoöljyä polttava öljypoltin vaihdettiin pellettipolttimeksi ja uusi poltin asennettiin olemassa olevaan öljykattilaan. Uudistettu lämpölaitos toimii huippu- ja varavoimalaitoksena ja se tuottaa vuodessa lämpöä 1800-2400 MWh. Mäntyharjun laitokselle pelletit toimittaa heinolalainen Versowood.

Normaalina vuonna biopolttoaineiden osuus koko Mäntyharjun lämmöntuotannosta tulee olemaan 97 prosenttia. Pelletin käyttö puolittaa raskaan polttoöljyn käytön noin 150 tonniin. Hiilidioksidipäästöt pienenevät 400 tonnia vuodessa. Se vastaa noin 100 henkilöauton vuotuisia päästöjä. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen lisäksi uudistus parantaa lähialueen ilman laatua.

Mäntyharjun hiilidioksidipäästöt pienenevät 400 tonnia vuodessa. Se vastaa noin 100 henkilöauton vuotuisia päästöjä.

Biopolttoainetta lähialueelta

Suur-Savon Sähkön toimialueella sähkön, kaukolämmön ja höyryn tuotannossa käytettyjen kotimaisten polttoaineiden osuus on yhteensä 97,5 prosenttia. Puun osuus on 92,1, turpeen 5,4 ja raskaan polttoöljyn vain 2,5 prosenttia. Me tuotamme todellista lähienergiaa, sillä polttoaineet tulevat lähiseudulta. Teemme yhteistyötä paikallisten yritysten, yhdistysten ja metsänomistajien kanssa. Oma puunhankintamme ostaa puupolttoaineen. Ostamme puurankaa myös pienempinä erinä suoraan lähialueen metsänomistajilta. Turvetta käytämme lähinnä huoltovarmuuspolttoaineena varmistamassa puupolttoaineen saatavuutta. Polttoöljy toimii laitoksissa enää varapolttaineena.

Hevosvoimaa lämmöntuotantoon

Syksyllä Juvan lämpökeskuksessa kokeilimme hevosenlannan käyttöä lämmöntuotannon polttoaineena. Kokeilu oli osa Mikkelin Ammattikorkeakoulun HevosVoima-hanketta, jonka tarkoitus on kehittää vähähiilinen ja kustannustehokas ratkaisu hevosenlannan hyödyntämiseksi bioenergiana.

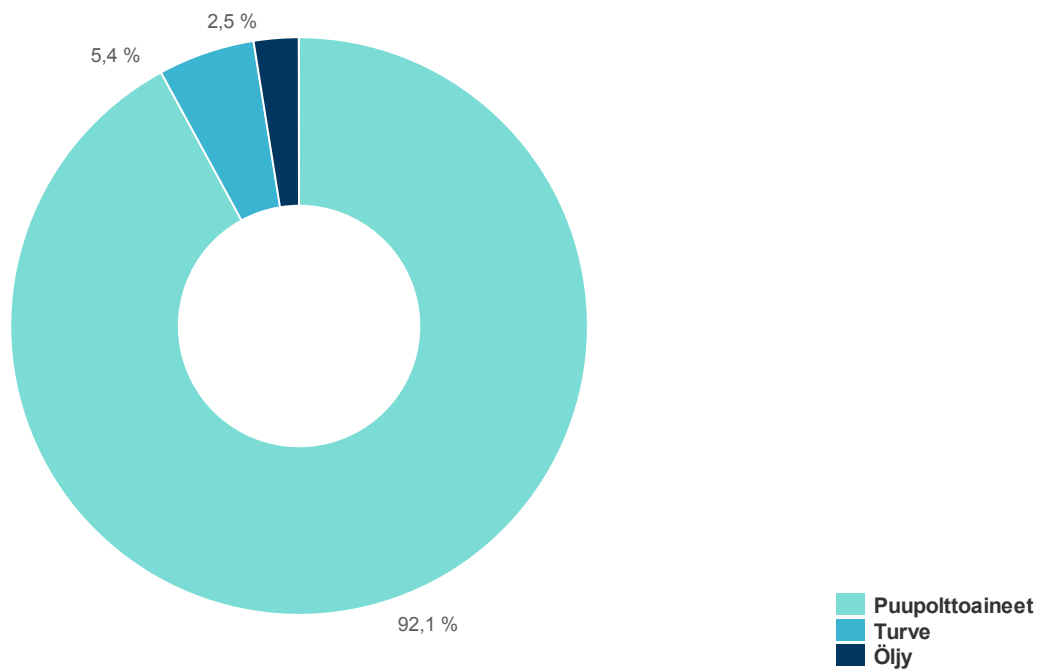
Ympäristölupa oli myönnetty Suur-Savon Sähkölle noin 100 kuution suuruisen erän koepolttamiseen Juvan lämpölaitoksessa ja koe kesti neljä päivää. Hevosenlannan osuus polttoaineseoksesta vaihteli 10–20 prosentin välillä. Kokeen aikana kartoitettiin päästöjä ja tutkittiin hevosenlannan käyttäytymistä polttotilanteessa.

Koepolton tulokset olivat positiivisia. Polttoprosessi toimi hyvin eikä ongelmia tai hajuhaittoja tuotannon aikana havaittu. Kokeen perusteella hevoselanta sopii bioenergian lähteeksi Juvan lämpölaitoksella. Sen käyttöön biopolttoaineena jatkossakin haetaan ympäristölupaa.

–Alueen elinvoimaisuus on tärkeä asia ja olemme vahvasti mukana edesauttamassa sen kehittymistä ja tekemässä yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa. Toimintamallit lannan taloudellisesta polttoainekäytöstä ja yhteistyöstä paikallisten hevosyrittäjien kanssa ovat suunnitteluvaiheessa, kertoo tuotantopäällikkö Harri Karhu.

Energiantuotannon polttoaineet (konserni ja osakkuusyhtiöt) 1 235 337 MWh

Yli puolet vakituisista asiakkaista säävarmassa verkossa

Vuoden 2016 verkostoinvestoinnit 39,6 (28) miljoonaa euroa olivat historiamme suurimmat. Investoinnit kohdistuivat taajamiin, joissa toimitusvarmuus saadaan parannettua nopeasti suurille asiakasmäärille maakaapeloinnin avulla. Mittavat investoinnit sähköverkkoon tuottavat tulosta. Vakituisista asiakkaista yli puolet ovat jo sähköverkossa, johon myrskyt eivät vaikuta. Kaikista siirtoasiakkaista säävarmassa verkossa on kolmasosa. Sähkömarkkinalain edellyttämien toimitusvarmuustavoitteiden saavuttamisessa ollaan hyvin aikataulussa.

Rauli-myrsky runteli tilastoja

Sähkönjakelun kannalta vuosi oli edellisvuotta tasaisempi ja vikoja keskijänniteverkossa oli lähes puolet edellisvuotta vähemmän, 798 (1367) kappaletta. Poikkeuksen rauhalliseen vuoteen teki elokuun lopulla riehunut Rauli-myrsky, joka katkaisi sähköt noin 35 000 asiakkaalta. Vuoden aikana kertyi häiriöaikaa asiakasta kohden 5,7 (5,9) tuntia. Tästä Rauli-myrsky aiheutti 4,2 tuntia. Rauli-myrsky oli harvinaisen voimakas, laaja-alainen ja pitkäkestoinen. Verkkoinvestointien ansiosta taajamissa ei kuitenkaan ollut sähkökatkoja. Arviolta 10 000–15 000 asiakasta säästy jakeskeytyksiltä maakaapeloinnin ansiosta. Keskijänniteverkon viat saatiin korjattua 30 tunnissa.

Kaiken kaikkiaan sähköhäiriöitä asiakasta kohden oli kertomusvuonna 4,43 (6,90) kappaletta. Häiriön keskimääräinen kesto-aika oli noin puolitoista tuntia.

Siirtomaksut alle sallitun tuoton

Energiavirasto valvoo monopoliasemassa olevien siirtoyhtiöiden veloittamien siirtomaksujen kohtuullisuutta laskennallisella mallilla, jossa verkolle määritellään korkein sallittu tuotto. Energiaviraston laskelma vuosilta 2008–2015 osoitti Järvi-Suomen Energialle 4,8 miljoonan euron alijäämää. Raskas investointitaakka rasittaa siirtomaksuja, mutta siirtohinnat ovat pysyneet kohtuullisina. Asiakkailta veloitetut siirtomaksut ovat jääneet merkittävästi alle sallitun tuoton rajan.

Pientuotanto lähti nopeaan kasvuun

Verkkoon liitettyjen aurinkosähköjärjestelmien määrä kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna. Oma sähköntuotanto aurinkopaneelien avulla kiinnostaa asiakkaita. Vuoden 2016 lopussa verkkoon oli liitettyä noin sata järjestelmää ja määrä kasvaa vauhdikkaasti.

Haja-asutusalueen verkkoratkaisut kehityskohteena

Taajamien kaapeloinnin jälkeen verkonrakennus kohdistuu entistä vahvemmin haja-asutusalueille. Harvaan asuttujen alueiden kustannustehokkaan sähköverkon rakentamisen ja uudenlaisen palvelumallin löytämiseksi aloitettiin uusi kehityshanke yhteistyössä Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja kolmen muun verkkoyhtiön kanssa. Tavoitteena on turvata asiakkaiden sähkönsaanti kustannustehokkaalla tavalla ja investoida vain oikeisiin asioihin.

Tasasähköverkko on todellinen älyverkko

Innovaatioita kehitellään jatkuvasti ja niitä on käytössä verkonrakennuksessa. Yksi niistä on Mikkelin Suomenniemellä oleva maailman ensimmäinen jatkuvassa sähköjakelukäytössä oleva pienjännitteinen tasasähkömikroverkko.

Tasasähköjakelu lisää sähköjakelun luotettavuutta ja verkossa käytettävä tehoelektroniikka mahdollistaa sähköverkon älykkään käytön. Asiakkaiden jännite ei heilu eikä sähkö katkeile, vaikka julkisessa sähköverkossa ei sähköä olisikaan koko ajan tasaisesti tarjolla. Sähkökatkon sattuessa sähkösaannin varmistaa verkossa oleva akusto.

Tasasähköverkon etuna on mahdollisuus siirtää vaihtosähköön verrattuna moninkertainen määrä tehoa pienjännitekaapelissa. Metsässä kulkevaa vika-altista ilmajohtoihin perustuvaa keskijänniteverkkoa voidaan näin korvata edullisemmalla pienjännitekaapelilla. Näin sähköjakelun luotettavuutta voidaan parantaa erityisesti haja-asutusalueilla, joissa sähkömarkkinalain vaatimukset sähkön toimitusten varmistamiseksi aiheuttavat eniten toimenpiteitä.

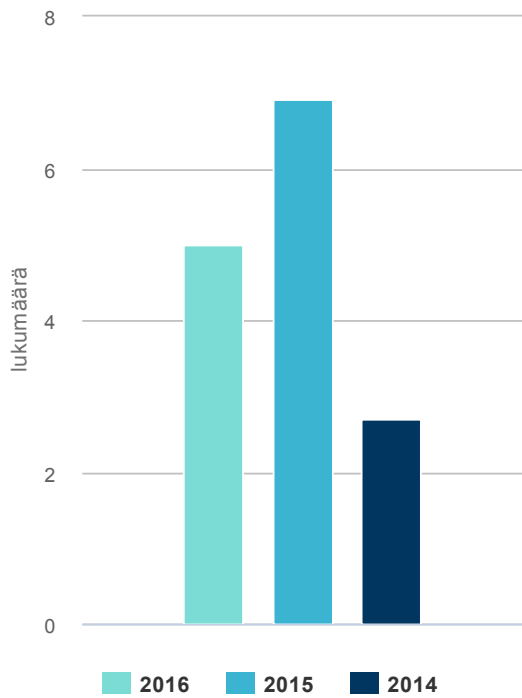
Tasasähköverkon kehittämisen takana on Suur-Savon Sähkön lisäksi seitsemän hengen tutkijaryhmä Lappeenrannan teknilliseltä yliopistolta. [Tutkijaryhmä](#) kantaa päävastuun koeverkon toteuttamisesta sekä tehoelektroniikasta. Tutkijoilla on jatkuva etäyhteys Suomenniemen tasasähköverkkoon, mikä mahdollistaa verkon valvonnan ja ohjaamisen reaaliajassa.

Tämä edistysellinen verkko otettiin käyttöön Suomenniemellä ensimmäisenä maailmassa kesäkuussa 2012. Järjestelmä sisältää vajaan kahden kilometrin pituisen verkon lisäksi tasasuuntaajan, akkuenergiavaraston sekä kolme asiakasvaihtosuuntaajaa. Verkossa on neljä taloutta, kaksi vakituudessa ja kaksi vapaa-ajan asumiskäytössä.

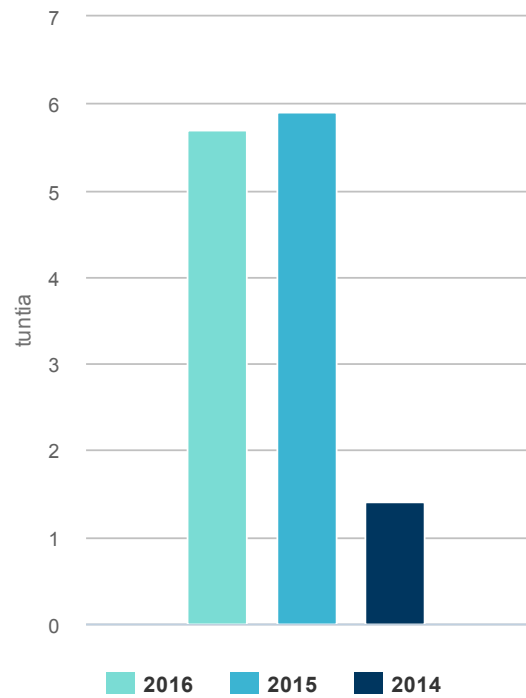

Yksi tasasähköverkkoon liitetystä talouksista on Aira Partion omakotitalo, joka liittyi verkkoon heti sen perustamisesta lähtien. Tässä hänen kokemuksiaan:

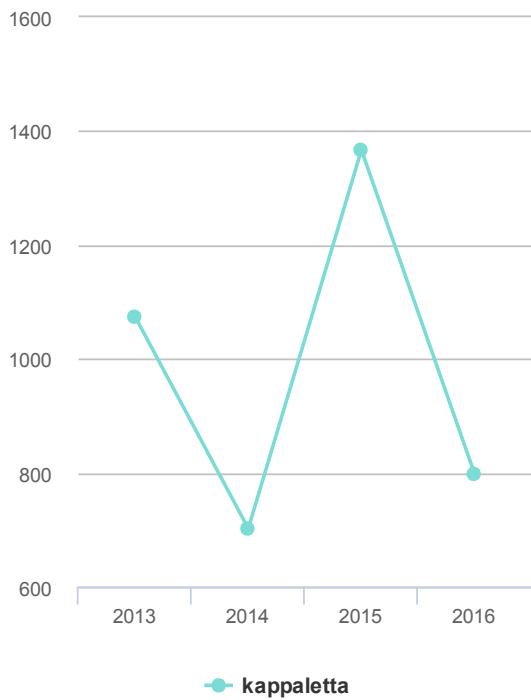
Sähköhäiriötä asiakasta kohden

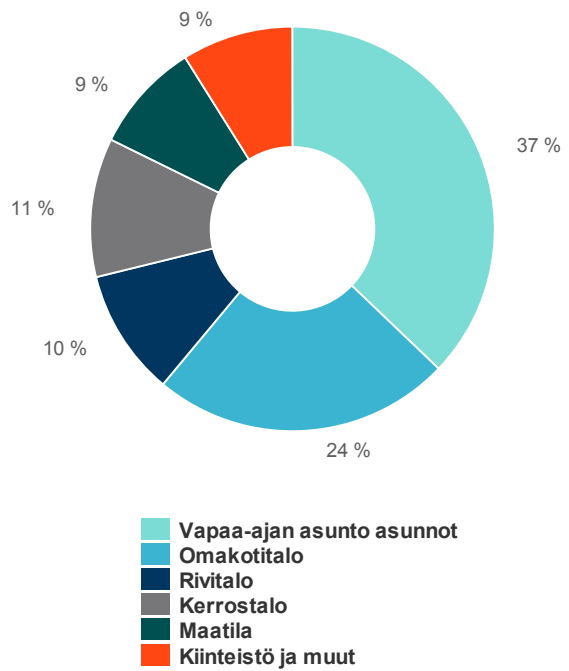
Häiriöaika asiakasta kohden

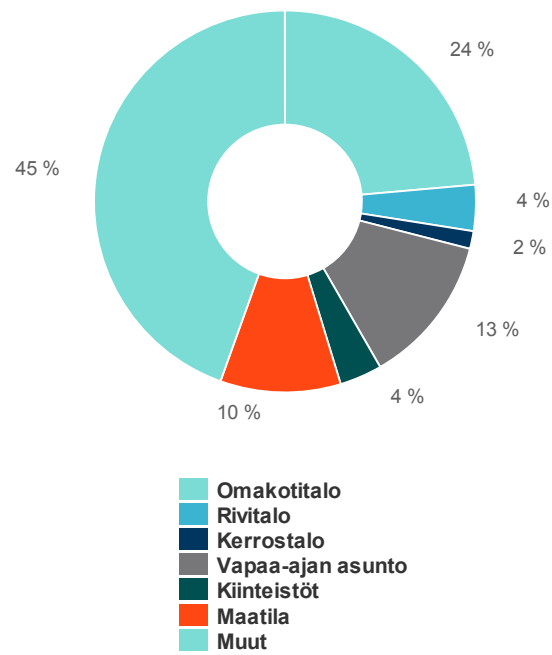
Keskijännitehäiriöiden lukumäärä

Siirtoasiakkaita 102 548

Sähkön toimitus 1 163 GWh

Aktiivista yhteydenpitoa

Vuotta värittivät lukuisat asiakastilaisuudet ja tapahtumat ympäri aluetta. Nyt panostimme henkilökohtaisiin kohtaamisiin asiakkaiden kanssa ja tunnuksemme olivatkin tuttu näky toreilla ja tapahtumissa ympäri aluetta. Sähköinen asiointipalvelumme, Helmi-palvelu, sai vuoden aikana yli 3 000 uutta käyttäjää. Palvelukanavat kehittyvät nyt monipuolisesti erilaisia käyttäjiä palveleviksi.

Uusia tuotteita ja palveluja

Uutena sähkötuotteena lanseerasimme asiakkaille MarkkinaKymppi Tunti -sopimuksen, jossa sähkön voi ostaa suoraan sähköpörssin tunneittain vaihtuvalla hinnalla. Tuntikohtaiset hintavaihtelut antavat uusia mahdollisuuksia säästää energiaa kohdistamalla omaa sähkönkäyttöä pörssin edullisimmille tunneille. Lisäsimme määräaikaisten tuotteiden valikoimaan yhden vuoden takuuhintaisen sopimuksen. Lisää uusia tuotteita ja palveluja on jatkuvasti kehitteillä.

Tuntikohtainen hinnoittelu antaa uusia mahdollisuuksia säästää energiaa kohdistamalla omaa sähkönkäyttöä pörssin edullisimmille tunneille.

Energiapalveluumme kuuluu asiakkaan kustannustehokkaasta sähkön käytöstä huolehtiminen. Kerroimme energiansäästövinkkejä ja edistimme energiatehokasta sähkönkäyttöä monessa tapahtumassa. Erityisesti kirjastoja kiertävä interaktiivinen Minimoi-näyttely toi tietoa konkreettisesti asiakkaiden käyttöön. Energiansäästöviikolla nettisivuillemme avattu sähköinen Energiansäästötreeni aktivoi turhan kulutuksen vähentämiseen.

Myös isompien yritysasiakkaiden osalta panostamme entistä parempaan asiakaskokemukseen. Asiakas voi antaa koko salkunhoidon asiantuntijoidemme vastuulle ja keskittyä omaan ydinliiketoimintaansa. Muun muassa raportointipalvelut tulevat jatkossa olemaan aiempaa tehokkaammassa käytössä.

Lämmin vuosi ja kilpailtu markkinatilanne haastoivat energian myyntiä

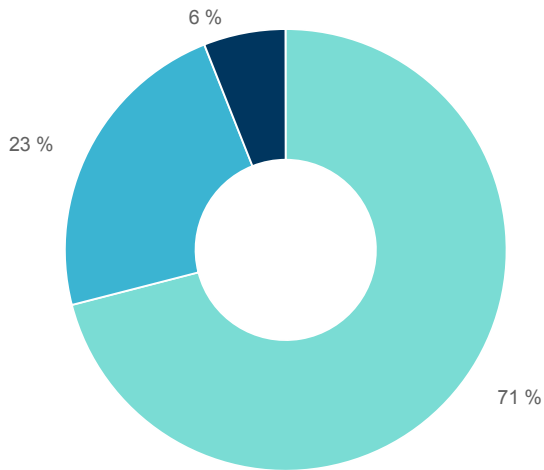
Vuosi 2016 oli keskilämpötilaltaan 0,8 astetta normaalia lämpimämpi ja kiinteistöjen lämmitysenergiatarvetta kuvaavalta lämmöntarveluvultaan noin 6 prosenttia keskimääräistä lämpimämpi, mikä näkyi myyntimäärissä. Myös talouden hidas elpyminen sekä teollisuuden odotettua vähäisemmäksi jäänyt sähkön käyttö vaikuttivat energian myyntiin. Yksityisasiakas sektorilla markkinatilanne oli kireä. Aktiivisesta myyntitoiminnasta huolimatta sähkön myynti ei aivan yltänyt edellisvuoden lukemaan. Sähköenergian myynti oli 1 642 GWh, mikä oli 7,4 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Kaukolämmön ja höyryn toimitus väheni 6 prosenttia.

Sähkön markkinahinnat pysyivät vuoden 2016 alkupuoliskolla hyvän vesitilanteen ansiosta edellisen vuoden alhaisella tasolla, mutta nousivat sittemmin selvästi tasoittuakseen jälleen loppuvuodesta. Keskimäärin markkinasähkön hinta oli Suomessa viime vuonna 3,25 senttiä/kWh, yli 9 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2015 keskimäärin.

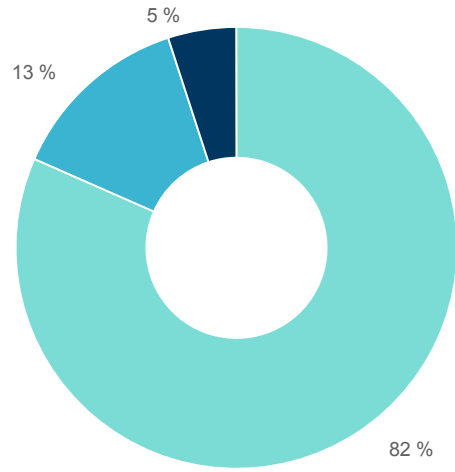
Asiakkaita tavattiin aktiivisesti pitkin vuotta ja ympäri aluetta. Tässä tunnelmia Mikkelin torilta.

Sähkön hankinta 1 696 GWh

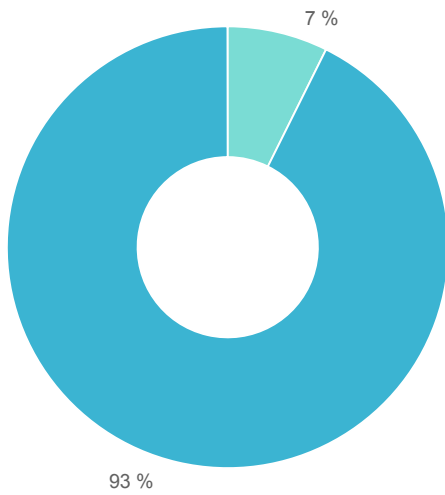
■ Sähköpörssi
■ Omat tuotanto-osuudet
■ Tuotanto omalla alueella

Kaukolämmön tuotannon polttoaineet 396 010 MWh

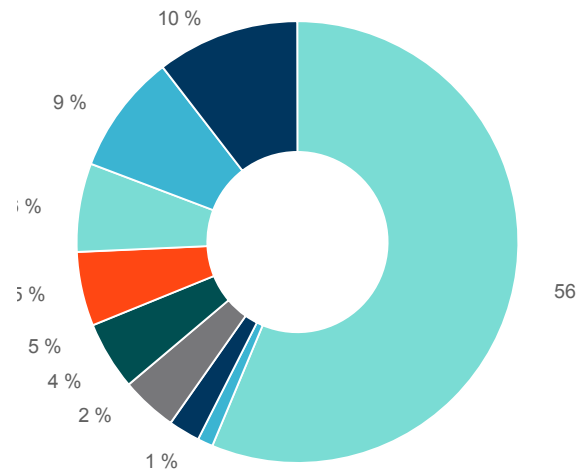
■ Puupolttoaine
■ Turve
■ Öljy

Lämmön myynti 313 GWh

■ Höyryä ja prosessilämpöä
■ Kaukolämpöä

Kaukolämpöasiakkaat 1 513

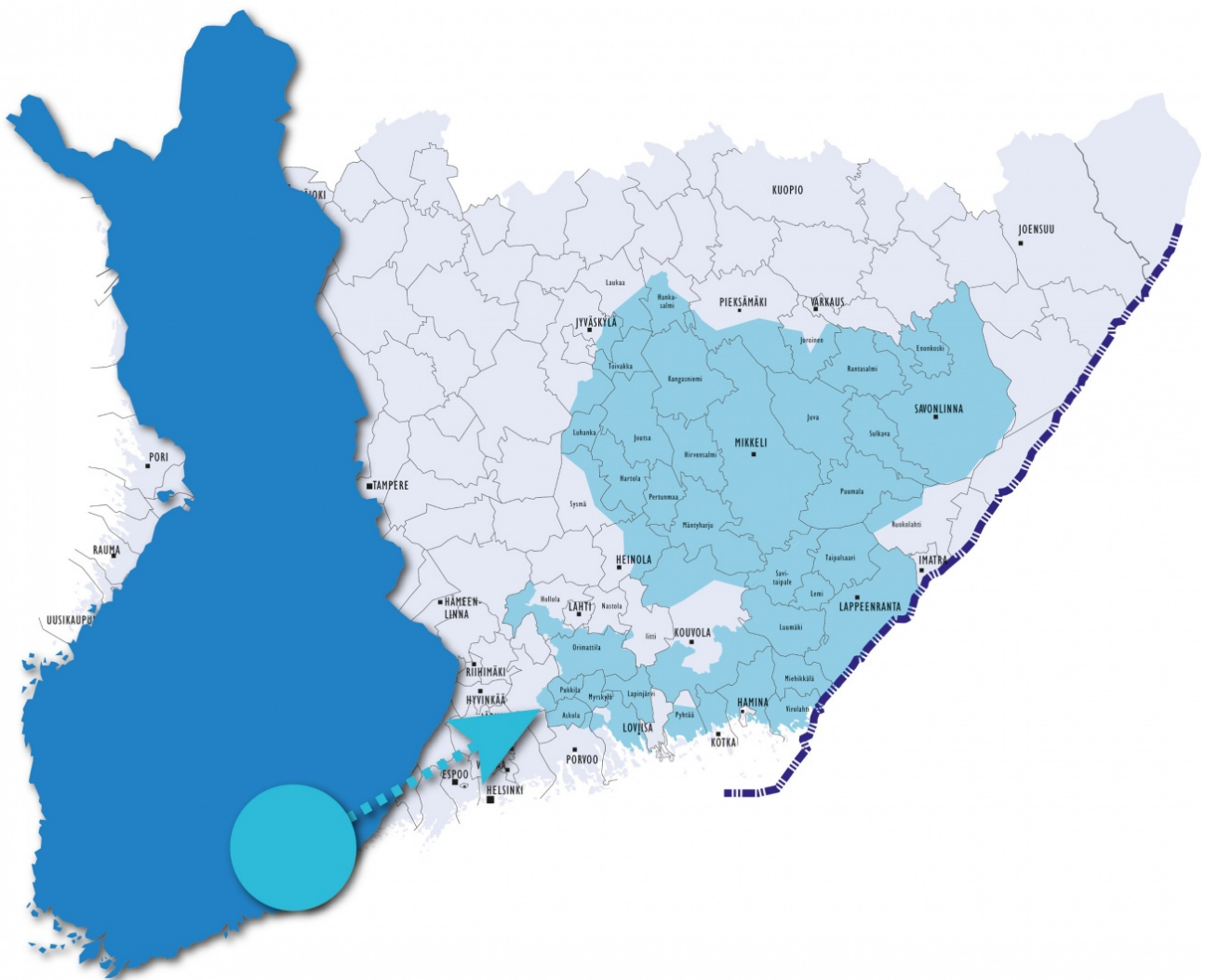
■ Savonlinna
■ Puumala
■ Kangasniemi
■ Mäntyharju
■ Pertunmaa
■ Hartola
■ Kerimäki
■ Rantasalmi
■ Juva

Elvera tuo uutta tehokkuutta verkonrakennukseen

Suur-Savon Sähkö Oy, Kyvera Oy ja Lappeenrannan verkonrakennus Oy sulautuivat marraskuun lopussa Elvera Oy:ksi. Elvera aloitti itsenäisen toimintansa joulukuun alussa. Suur-Savon Sähkön omistusosuus yhtiöstä on 49,5 %.

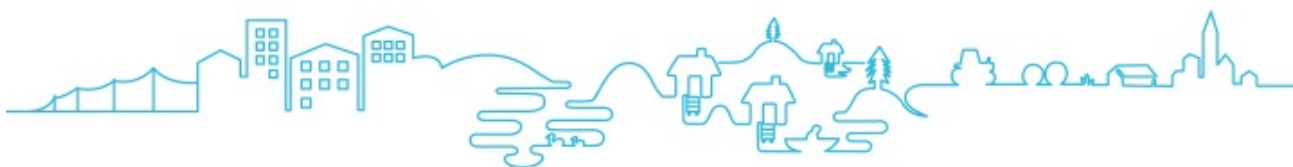
Elvera on Suur-Savon Sähkön tärkein kumppani verkonrakentamisessa. Se on yksi Suomen suurimmista verkonrakennus- ja infrapalveluita tuottavista yhtiöistä. Kumppanuuden myötä verkkoalueen verkonrakennusresurssit sekä kokemus erilaisten verkkoratkaisujen toteuttamisesta vahvistuivat entisestään. Yhteistyö jatkuu tiiviinä. Kumppanuuden avulla myös verkonrakennuksen kustannustehokkuus paranee entisestään.

Elveraan voit tutustua sivulla elvera.fi. Sivusto uudistuu kevään 2016 aikana.

elvera
vahvasti verkossa

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2016

Hallituksen toimintakertomus

Konserni

Suur-Savon Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy sekä tytäryhtiöt Järvi-Suomen Energia Oy (emoyhtiön omistus-osuus 100 %) ja Kerienergia Oy (67,0 %).

Järvi-Suomen Energia Oy:n ja Kerienergia Oy:n toiminta ja talous on selostettu lyhyesti tässä toimintakertomuksessa.

Lisäksi konserniin kuuluvat seuraavat emoyhtiön kokonaan omistamat yhtiöt, joilla ei ole varsinaista liiketoimintaa, osalla yhtiöistä on osakeomistuksia:

Anttolan Lämpö Oy, Enonkosken Lämpö Oy, Etelä-Savon Vesi Oy, Hirvensalmen Lämpö Oy, Jaalan Lämpö Oy, Järvi-Suomen Lämpö Oy, Järvi-Suomen Valo Oy, Järvi-Suomen Vesi Oy, Kymppienergia Oy, Kerimäen Lämpö Oy, Leivonmäen Lämpö Oy, Luhangan Lämpö Oy, Mikkelin Energia Oy, Pertunmaan Lämpö Oy, Ristiinan Lämpö Oy, Savonrannan Lämpö Oy, Sulkavan Lämpö Oy, Suur-Savon Sähkökone Oy.

Tilikauden aikana tapahtuneet muutokset konsernirakenteessa

Aikaisempina vuosina konserniyhtiönä käsitelty Punkavoima Oy (65,3 %) yhdistellään vuodesta 2016 alkaen konserniin osakkuusyhtiöksi. Punkavoima Oy yhdistellään tytäryhtiöksi Metsä Group:n konsernitilinpäätökseen, sillä Punkavoiman tuottama lämpöenergia toimitetaan Metsäliitto Osuuskunnan omistamille tehtaille ja Metsäliitto Osuuskunta määrää Punkavoima Oy:n merkityksellisistä toiminnoista.

Suur-Savon Sähkö Oy oli 31.3.2016 saakka Suur-Savon Sähkö Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö. Suur-Savon Sähkö Oy, Lappeenrannan Energia Oy sekä Kymenlaakson Sähkö Oy sopivat urakointitoimintojen yhdistämisestä siten, että 1.4.2016 alkaen Suur-Savon Sähkö Oy:n tytäryhtiöiksi siirtyivät Kyvera Oy sekä Lappeenrannan Verkonrakennus Oy. Samalla Suur-Savon Sähkö Oy:n omistus pohja muuttui siten, että Suur-Savon Sähkö Oy:n omistusosuus laski alle 50 %:n tason, ollen 49,47 %. Kymenlaakson Sähkö Oy:n omistusosuus on 20,49 %. Lappeenrannan Energia Oy:n omistusosuus on 30,04 %. Kolmen urakointiyhtiön sulautuminen saavutti lopullisen muotonsa 1.12.2016, kun Lappeenrannan Verkonrakennus Oy sekä Kyvera Oy sulautuivat Suur-Savon Sähkö Oy:öön, ja tämä sulautunut kokonaisuus muutti nimensä Elvera Oy:ksi. Elvera Oy:tä käsitellään Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkuusyhtiönä.

Arvio yhtiön taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä toiminnan kehittymistä koskevat tärkeimmät seikat

Konsernin liikevaihto, 146,32 milj. euroa, laski edellisvuodesta 5,1 %. Emoyhtiön liikevaihto oli 119,82 milj. euroa. Konsernin operatiivinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 10,41 milj. euroa, joka oli 9,11 milj. euroa edellisvuotta parempi. Konsernin kirjanpidollinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 23,23 milj. euroa. Tulosta kasvattivat operatiiviseen tulokseen verrattuna Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkuusyhtiöksi muuttumiseen liittyvät konsernikirjaukset. Kirjauksilla ei ole kassavirtavaikutusta. Emoyhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 4,17 milj. euroa. Emoyhtiön tuloverot olivat 0,33 milj. euroa ja konsernissa kirjattiin veroja yhteensä 0,49 milj. euroa. Konsernissa laskennallisten verojen lisäys oli 1,37 milj. euroa. Emoyhtiön tilikauden voitto oli 3,34 milj. euroa ja konsernissa 21,37 milj. euroa.

Konsernirakenteen muutoksesta johtuen vuoden 2016 konsernitulos ei ole täysin vertailukelpoinen edelliseen vuoteen verrattuna. Edellisenä vuonna Punkavoima Oy ja Suur-Savon Sähkö Oy yhdisteltiin konserniin tytäryhtiöinä, kun vuodesta 2016 alkaen osuus näiden yhtiöiden tuloksista yhdistellään muiden osakkuusyhtiöiden kanssa yhdelle konsernituloslaskelman riville ”Osuudet osakkuusyhtiöiden voitoista/tappioista”. Lisäksi edellisenä vuonna emoyhtiön ja konsernin tulosta rasitti Kymppivoiman kautta omistettujen hiilivoimaloiden lopettamisesta johtuva kiinteiden kulujen lisälasku sähkön tuotannolle 3,74 milj. euroa. Vuoden 2016 aikana merkittävin myrsky oli Raulin päivän myrsky, 27. - 28.8.2016, jonka kustannukset kohosivat noin kolmeen miljoonaan euroon.

Vuoden 2016 sähkön tuotantoresursseilla yhden euron muutos sähkön tukkumarkkinoiden hinnassa megawattia kohti muuttaa Suur-Savon Sähkö Oyn tulosta noin 400 000 euroa suuntaan tai toiseen. Vuoden 2015 tukkusähkön keskihinta Suomen alueella oli 29,66 €/MWh, ja vuonna 2016 se nousi hieman, ollen 32,45 €/MWh. Vuoden 2015 keskihinta on ollut matalin vuosikeskihinta sitten vuoden 2004. Vuoden 2016 korkein kuukausikeskihinta tukkusähkömarkkinoilla oli marraskuussa, ollen 41,02 €/MWh, ja matalimmillaan helmikuussa, ollen 26,09 €/MWh. Edellisestä vuodesta hieman nousut hintataso tukee Suur-Savon Sähkö Oyn tuotantoliiketoiminnan tuottavuutta, mutta sähkön tukkumarkkinoiden kehitykseen lyhyelläkin aikavälillä liittyy merkittävää epävarmuutta. Suurina epävarmuustekijöinä ovat yleinen talouden kehittyminen, maailmanmarkkinapolttoaineiden hintakehitys sekä energiapoliittiset ratkaisut.

Vuosi 2016 oli keskilämpötilaltaan 0,8 astetta normaalia lämpimämpi ja lämmöntarveluvultaan 6,0 % keskimääräistä lämpimämpi. Toimialueen sähkön käyttö oli 1 163 GWh. Siirron nettomäärä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 6,4 %.

Normaalia lämpimämmästä vuodesta ja sopimusten päättymisestä johtuen sähköenergian myynti väheni 7,4 %. Sähköenergiaa myytiin konsernissa 1 642,5 GWh.

Sähkön kokonaishankinnasta 390,0 GWh oli Kymppivoiman kautta omistetuilla osakkuusvoimalaitoksilla tuotettua sähköä. Omalla alueella, Vaajakosken ja Kissakosken vesivoimalaitoksilla tuotettiin 28,7 GWh sekä Järvi-Suomen Voiman osakkuusvoimalaitoksella, tuotettiin 63,0 GWh. Omien vesivoimalaitosten tuotanto jäi hieman normaalivuoden tuotantomäärästä johtuen Vaajakosken G3 generaattorin vauriosta. Markkinasähkön osuus kokonaishankinnasta oli 71 %.

Emoyhtiön lämmön myynti oli kertomusvuonna 301,5 GWh, mikä oli 4,1 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Myynnin määrää pienensi lämmin vuosi. Konsernitasolla lämmön myyntimäärä oli 313,0 GWh. Lämpöasiakkaiden määrä oli vuoden lopussa 1513, lisäystä edellisvuoteen oli 5 asiakasta. Suur-Savon Sähkö konsernin, sisältäen emo- ja tytäryhtiöt, kaukolämmön ja höyryn tuotannossa kotimaisten polttoaineiden; puun ja turpeen osuus oli yhteensä 97,5 %.

Konsernin henkilöstökuluihin sisältyy vuoden 2016 tulospalkkiovaraus 0,14 milj. euroa. Vuoden 2016 tulospalkkiot vastaavat konsernissa keskimäärin seitsemän päivän palkkaa. Tulospalkkiot maksetaan keväällä 2017.

Suunnitelman mukaiset poistot emoyhtiössä olivat 22,31 milj. euroa. Lisäpoistoa kirjattiin 7,00 milj. euroa. Emoyhtiön kokonaispoistot olivat 84,6 % EVL:n mukaisista enimmäispoistoista. Konsernin suunnitelman mukaiset poistot olivat 21,41 milj. euroa.

Emoyhtiön liikevoitto oli 4,45 milj. euroa ja konsernin liikevoitto 23,96 milj. euroa. Rahoituskulut olivat emoyhtiössä 0,28 milj. euroa ja konsernissa 0,73 milj. euroa rahoitustuottoja suuremmat. Emoyhtiö sai osinkoja osakkuusyhtiö Kymppivoima Hankinta Oy:ltä 0,10 milj. euroa Suur-Savon Sähkö Oy:ltä tämän ollessa tytäryhtiö 0,38 milj. euroa, Suomen Energiavarat Oy:ltä (VAPO-omistus) 0,31 milj. euroa sekä Voimapiha Oy:ltä (Ruotsin Kraftgården AB -osuuksia) 0,20 milj. euroa. Emoyhtiön tulokseen kirjattiin 6,50 milj. euron suuruinen konserniavustus tytäryhtiö Järvi-Suomen Energia Oy:ltä.

Konsernin kokonaisinvestoinnit olivat 46,44 milj. euroa. Emoyhtiön investoinnit olivat 42,87 milj. euroa, josta sähkön siirto- ja jakeluverkon osuus oli 39,51 milj. euroa. Sähkön toimitusvarmuutta parannettiin konsernissa kaapeloimalla taajamien syöttöjohtoja ja siirtämällä haja-asutusalueilla verkkoa mahdollisuuksien mukaan teiden varsille.

Liittymismaksujen lisäys konsernissa oli 2,42 milj. euroa. Liittymismaksut konsernitaseessa olivat 158,95 milj. euroa. Taseen loppusumma oli emoyhtiössä 401,22 milj. euroa ja konsernissa 412,87 milj. euroa.

Konsernissa lyhennettiin lainoja tilikaudella 9,57 milj. euroa, josta eläkelainojen osuus oli 1,92 milj. euroa. Uusia lainoja nostettiin 20,00 milj. euroa.

Yhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut:

	Konserni			Emoyhtiö		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014
Liikevaihto milj. €	146,3	154,3	170,3	119,8	122,1	138,2
Liiketulos %	16,4	0,3	3,6	3,7	-6,9	-4,3
Sijoitetun pääoman tuotto (RONA)	6,9	0,8	2,3	1,6	-1,8	-1,0
Omavaraisuusaste %	33,1	31,8	32,1	37,8	37,5	37,9
Quick Ratio	0,9	1,1	1,7	0,9	0,8	1,3

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Sähköenergian hintoja tarkistetaan markkinahintojen kehityksen mukaan. Tämän mukaisesti toimitusvelvollisia sähköenergian hintoja laskettiin 1.7.2016 keskimäärin 2,7 %.

Sähkönsiirtohintoja nostettiin 1.1.2016 alkaen 15 %. Korotuksella hinnat nostettiin tasolle ennen valvontamallin edellyttämiä alennuksia.

Öljyn hinnan laskusta johtuen kaukolämmön hintaa laskettiin 1.1.2016 alkaen muualla paitsi Savonlinnassa.

Suur-Savon Sähkö Oy ja MPY Palvelut Oyj myivät JS-Verkot Oy:n osakekannan pörssiyhtiö Rejlers Oy:lle. JS-Verkot on vuonna 2014 Suur-Savon Sähkön ja MPY Palvelujen perustama sähkö- ja tietoliikenneverkkojen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja ylläpidosta vastaava asiantuntijayritys, jossa työskenteli 11 asiantuntijaa.

Vaajakosken vesivoimalaitoksen kalatiehen Vaajavirrassa asennettiin pyyntilaitte toukokuussa 2016. Pyyntilaitteen avulla seurataan kalaportaassa kulkevia taimenia ja muita kaloja. Kalat mitataan ja kalamäärät lasketaan säännöllisesti. Seuranta, jota tehtiin syyskuulle 2016 asti, on osa Keski-Suomen Järvi- ja vesistöjen 2016 -projektia. Vaelluksella olevien kalojen pyynti antaa tärkeää tietoa kalojen vaelluksesta.

Rauli -myrsky 28. - 29.8.2016 aiheutti sähkökatkon hetkellisesti noin 35.000 asiakkaalle. Korjauskustannukset olivat kaikkiaan lähes 1,0 milj. euroa, vakiokorvaukset noin 1,9 milj. euroa. Lisäksi syntyi laskennallista KAH- kustannusta 7,5 milj. euroa.

Sähköverkon toimitusvarmuuden parantamiseen panostettiin 43,0 milj. eurolla. Taajamien maakaapelointi jatkui vuonna 2012 tehdyn suunnitelman mukaisesti. Puumalan uusi sähköasema sekä uusittu Juva – Vehmaa 110 kV johto otettiin käyttöön.

Vaajakosken voimalaitokseen murtauduttiin ja tihutyön seurauksena voimalaitoksen yksi generaattori vaurioitui. Voimalaitoksen kolmesta generaattorista yksi oli poissa käytöstä toukokuusta asti. Korjaustyöt veivät vuoden loppuun.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) hyväksyi 2.3.2016 yrityskaupan, jossa Suur-Savon Sähkö Oy:n, Kymenlaakson Sähkö Oy:n ja Lappeenrannan Energia Oy:n omistamat urakointiyhtiöt Kyvera Oy, Lappeenrannan Verkonrakennus Oy ja Suur-Savon Sähkötyö Oy yhdistettiin yhteisyritykseksi. Yhtiöt sulautuivat 30.11.2016 Elvera Oy:ksi. Valmistelut urakointiyhtiöiden irtoamiseen entisistä konserneistaan sitoi runsaasti resursseja mm. tietojärjestelmäprojektiin.

Markus Tykkyläinen aloitti konsernin toimitusjohtajana 1.9.2016, jolloin Perttu Rinta jäi sovitusti eläkkeelle.

Spot-kaupankäynti NordPoolissa eriytettiin 1.9.2016. Yhtiö toimii nyt suoraan sähkökaupan osapuolena pörssissä, kun aikaisemmin Kymppivoima toimi sähköpörssissä yhtiön puolesta.

Maksuvalvonta ja perintä siirrettiin Ropo Group Oy:lle lokakuun alussa.

Yhtiö aloitti sähkötasevastaavana 1.12.2016. Sähkötasetta hallinnoi Suomessa Fingrid Oyj. Kymppivoima Oy tekee tasehallintaa palveluna Suur-Savon Sähkö Oy:lle.

Sähköjohdannaisten vakuusjärjestely muuttui 16.3.2016 alkaen. EU:n päätöksen mukaisesti pankkitakausten käyttö ei ollut enää mahdollista. Takausjärjestelyissä siirryttiin GCM-palvelumalliin, jossa annettu vakuus ei lisännyt yhtiön vastuusitoumuksia. Palvelun tarjoaja lopettaa palvelun, joten vakuusjärjestelyt neuvoteltiin uudelleen. Uusi tililimiittiin perustuva vakuusjärjestely tulee voimaan vuoden 2017 maaliskuun aikana.

Sähköverkkotoiminnan tuottomahdollisuuksiin tuli 2016 alusta alkaneelle Energiaviraston valvontajaksolle joitakin parannuksia. Energiavirastolle jätettiin jatkoaikahakemus toimitusvarmuusinvestointien toteuttamiselle

Hyvä yhteistyö maakunnan valokuituverkon rakentamiseksi jatkui paikallisten operaattoreiden kanssa. Lisäksi Maakuntaliitto osallistui aktiivisesti valokaapelihankkeiden valtion avun koordinointiin siten, että kaivuhankkeet etenisivät taajamakaapelointimme kanssa samanaikaisesti.

Lämmön tuotannossa otettiin Mäntyharjussa käyttöön öljyä korvaava pellettikattilalaitos. Suur-Savon Sähkö Oy ja KPA Unicon Oy solmivat marraskuussa sopimuksen 5 MW biolämpölaitoksen toimittamisesta Rantasalmelle. Laitos otetaan tuotantokäyttöön syksyllä 2017.

Uusia sähköliittymiä rakennettiin asiakkaille yhteensä 316 kappaletta, josta valtaosa oli vapaa-ajan liittymiä.

Strategia

Konsernin toimintaa ohjaa hallituksen ja johdon vuonna 2012 laatima strategia ja sen päivitys 2014. Strategian tavoitteena on reagoiminen yleiseen taloustilanteeseen sekä energia-alan voimakkaasti säänneltyyn toimintaympäristöön kehittämällä konsernin kokonaistehokkuutta eli kehittämällä toimintaketjuja ja yhteistyötä sekä karsimalla kuluja ja kohdistamalla investointeja. Investointien painopiste on sähkönjakelun luotettavuuden parantamisessa sekä panostamisessa paikallisiin biopolttoaineisiin energiantuotannossa. Taajamien maakaapelointi on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Pitkän tähtäimen tavoitteiksi vuoteen 2017 mennessä määriteltiin: tulos 14 milj. euroa, käyttökate 32 milj. euroa, investoinnit 30 milj. euroa ja sijoitetun pääoman tuotto vähintään 3,5 %. Suurin epävarmuustekijä strategian toteuttamisessa on pohjoismaisilla markkinoilla määräytyvä sähkön hinta ja sähköntuotannon kannattavuus.

Voimassa olevan strategian puitteissa syksyllä 2016 konsernin johtamisen painopisteiksi nostettiin operatiivisen tehokkuuden parantaminen, sähkön myynnin uudistaminen kiristyneessä kilpailutilanteessa, sekä kumppanuusmallin kehittäminen kumppanuuksien varaan kehittyvässä liiketoimintamallissa. Konsernin omien toimintaprosessien tiedon parempi hallinta ja jalostaminen laadukkaammaksi päätöksenteon tueksi, sekä asiakkaiden parempi palveleminen asiakkuutta koskevan tiedon jalostamiseksi asiakkaille, on kaiken läpäisevä liiketoiminnan kehityskohde. Tiedon älykkäämmästä hallinnasta ja jalostamisesta käytetään nimitystä digitalisaatio.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Sähkön verottomia siirtohintoja korotettiin 1.1.2017 lähes 15 %. Tämän korotuksen jälkeen ei uskota lähivuosina tehtävän ainakaan merkittäviä uusia korotuksia.

Sähköjohdannaisten vakuusjärjestely muuttui maaliskuussa 2017. Rahoittajapankki lopetti niin sanotun GCM- palvelun tarjoamisen, jonka seurauksena Suur-Savon Sähkö Oy siirtyi rahoittajapankin limiittijärjestelyyn Nasdaq Commodities:n vaatimien vakuuksien järjestämiseksi. Limiittijärjestely käsitellään vieraana pääomana taseessa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Taloudellinen kehitys

Vuoden 2016 aikana pitkään jatkuneessa taloudellisessa taantumassa nähtiin varovaista toiveikkuutta orastavasta taloudellisesta noususta. Sähkön kulutus on historiassa kuvastanut taloudellisen aktiivisuuden kehittymistä. Vuonna 2016 Järvi-Suomen Energia Oy:n sähkön siirtomäärä nousi lämpötilakorjattuna 2,1 %. Sähkön siirron volyymin kasvu lämpötilakorjattuna on varovaisen myönteinen signaali.

Vaikka Suomessa yleinen taloudellinen vire kääntyisikin nousuun, se on vielä oma kysymyksensä, miten Järvi-Suomen Energia Oy:n verkkovastuualueella toimivat yritykset pääsevät talouden seuraavaan nousukauteen mukaan. Matkailuteollisuuden sekä maatalouden alkutuotannon kehittyminen ovat alueella tärkeitä.

Ulkoisen toimintaympäristön osalta oletuksena lähivuosille on hyvin maltillinen talouden kasvu.

Suur-Savon Sähkö -konsernissa vieraan pääoman osuus kasvaa sähkön siirto- ja jakeluverkostojen ja energiantuotantokapasiteetin investointien vuoksi. Lainasalkun kasvaessa markkinakorkojen kehittyminen on aiempaa merkittävämmässä roolissa rahoituskulujen näkökulmasta. Vuoden 2016 loppua kohti markkinakorot kääntyivät euroalueella nousuun. Tämän nousun oletetaan jatkuvan. Suur-Savon Sähkö -konserni suojautuu korkoriskiltä korkoriskien hallintapolitiikan mukaisilla korkosuojauksilla.

Vuonna 2017 konsernin liikevaihdon odotetaan olevan 138,00 milj. euroa, mikä on 5,7 % vähemmän kuin vuonna 2016. Sähkön toistaiseksi voimassaolevia myyntihintoja korotettiin 1.1.2017 n. 9,6 %. Hinnat tarkistetaan 2-4 kertaa vuodessa markkinahintojen kehityksen mukaan. Sähkön siirtohintoja nostettiin 1.1.2017 alkaen 8,0 % - 15,0 % asiakastyypistä riippuen. Budjetoitu tulostavoite ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on 13,66 milj. euroa. Investoinnit pysyvät edelleen korkealla tasolla. Sähkön toimitusvarmuuteen liittyvät investoinnit ovat konsernitasolla 35,16 milj. euroa. Suuret investoinnit rahoitetaan osaksi pankkilainoilla. Quick Ration ennustetaan olevan 1,1.

Liiketoimintojen laajentaminen

Suur-Savon Sähkö -konsernin liiketoiminnot tulevat kehittymään kumppanuuksien kautta uusiin asiakkaille tarjottaviin tuotteisiin. Eri liiketoiminnoissa on aktiivista liiketoiminnan yhteistyön kehittämiseen liittyvää pohdintaa ja valmistelua. Suur-Savon Sähkö -konsernin liiketoiminnoista kaikissa pätevät teollisen logiikan lainalaisuudet suuruuden ekonomian tehokkuuden ja suuruuden tuoman kehityskyvyn osalta. Tämä osaltaan ohjaa tulevaisuuden suunnitelmia energiatoimialan yrityksissä, ja pitää huomioida myös Suur-Savon Sähkö -konsernin liiketoiminnan kehittämisessä.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa jatkui pienjänniteverkon tasasähkönsiirtoon liittyvä tutkimushanke (Low-Voltage Direct Current, LVDC). Järjestelmään asennetulla akustolla on saatu käytännön kokemusta. Akuston toiminnan seurannalla selvitetään energiavarastojen toimintaa aidoissa jakeluverkkoolosuhteissa. Järjestelmää on tarkoitus edelleen täydentää aurinko- tai tuulivoimalaitteistolla, jolloin järjestelmä olisi lähellä älyverkon rakennetta. Aurinkopaneelin toteutus järjestelmään on käynnistetty suunnittelutyöllä vuoden 2017 puolella. Älyverkot sisältävät sähkövarastoja ja pienimuotoisia tuotantolaitteistoja, joiden on tarkoitus toimia itsenäisesti silloin, kun yhteys muuhun jakeluverkkoon on poikki.

Lisäksi konserni on ollut mukana laajemmassa sähkötekniikan tutkimuspoolissa yhdessä muiden Itä-Suomen haja-asutusalueen energiayhtiöiden (R4) kanssa. Pooli toteuttaa useita tutkimushankkeita, joiden tuloksia voidaan hyödyntää toiminnan kehittämisessä.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallintatyö on osa konsernin vuosisuunnittelua sekä johtamista. Riskienhallintapolitiikan tärkeimpänä tavoitteena on sekä oman että ulkopuolisen henkilöstön turvallisuus ja sen parantaminen sekä tavoitteiden toteutumista estävien riskien hallinta. Konsernin sisäisen valvonnan periaatteet koskevat kaikkia konsernissa työskenteleviä.

Keskeisimmät ja todennäköisimmät yksittäiset riskit johtuvat sääilmiöistä. Myrskyt ja lumikuormat voivat heikentää tulosta korjauskustannusten ja vakiokorvausten takia. Lähes vuosittain toteutuneet suurhäiriöt ovat johtaneet siihen, ettei suurhäiriöriskien vakuutuksia ole järkevään hintaan saatavilla.

Toiminta perustuu aikaisempaa enemmän tietojärjestelmiin. Verkon ohjaus-, puhelin- ja työnhallintajärjestelmät ovat kriittisiä suurhäiriöiden tehokkaassa hoidossa. Myös asiakastiedotukseen liittyvä häiriöinfo ja siihen liittyvää tekstiviestipalvelua voidaan pitää keskeisenä poikkeusolojen järjestelmänä. Näiden mahdollinen vikaantuminen vähintäänkin hidastaa verkon vikojen korjausta. Näihin riskeihin liittyvien vaikutusten rajaamiseksi valmiussuunnitelmassa on esitetty toimintamallit ko. tilanteiden varalle.

Uusi sähkömarkkinalain sääntelymalli otettiin käyttöön 1.1.2016. Malli itsessään sisältää mahdollisuuden uusia sähköverkkoa toimitusvarmuusvaatimusten mukaisesti. Siirtohintojen tulevan kehityksen kannalta on kuitenkin keskeistä, tuleeko verkko uudistaa vuoden 2028 loppuun mennessä vai voidaanko käyttää lain sallimaa jatkoaikaa uudistuksille joko vuoteen 2032 tai 2036 saakka? Lyhin muutosaikataulu tarkoittaa käytännössä 30 – 40 %:n hintojen korotustarvetta asiakkaille sekä lisäksi lisää riskiä yli-investoinneille muuttotappioalueilla, koska uusittu verkko voi jäädä odotettua vähemmälle käytölle jatkossa.

Merkittävimmit henkilöturvallisuusriskit liittyvät liikenteeseen ja pylvästyöskentelyyn. Myös myrskyt lisäävät merkittävästi henkilöriskin mahdollisuutta, koska verkon korjauksen yhteydessä joudutaan liikkumaan ja työskentelemään vaativissa olosuhteissa.

Merkittävin suojattava liiketoimintariski on sähkön hintariski. Sähkömarkkinoiden hintakehitys vaikuttaa pääasiassa konsernin tuotanto- ja myyntiliiketoimintoihin. Lyhyellä aikavälillä sähkön hintaan pohjoismaisilla markkinoilla vaikuttavia tekijöitä ovat vesitilanne, tuulivoiman vaihtelu, lämpötila, päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinta sekä valtioiden välinen sähkön vienti- ja tuontitilanne. Yhtiö suojautuu sähkön hintariskejä vastaa tekemällä sähköjohdannaissopimuksia sekä myynnin että tuotannon osalta. Suojaustoimintaa varten yhtiössä on hallituksen hyväksymä energiakaupan sekä energian tuotannon riskienhallintapolitiikka, joiden toteutumista valvotaan systemaattisesti.

Konsernin korolliset velat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia lainoja, jolloin markkinakorkojen mahdollinen nousu voi vaikuttaa merkittäväällä tavalla konsernin tuloskehitykseen. Yhtiö suojautuu markkinakorkojen muutoksia vastaan koronvaihtosopimuksilla. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti 50 – 75 % vieraan pääoman ehtoista lainoista on suojattu koronvaihtosopimuksilla.

Yhtiöllä on 20,26 %:n omistusosuus Mankala-periaatteella toimivassa Kymppivoima Oy:ssä. Mankalaperiaatteen mukaisesti yhtiöllä on oikeus osakesarjakohtaisesti yhtiön tuottamaan sähkөөn. Yhtiö vastaa osakesarjakohtaisesti yhtiön sähkөөn hankintakustannuksista, jotka muodostuvat muuttuvista kustannuksista, kiinteistä kustannuksista, poistoista ja rahoituskustannuksista. Voimalaitososuudet on hankittu pitkällä tähtäimellä pienentämään sähkөөnhankinnan kustannusriskiä, mutta alhaisen markkinahinnan aikana kiinteät kustannukset aiheuttavat lisäkustannuksia. Rahoituskustannuksiin vaikuttavat myös Kymppivoima Oy:n tekemät korkojohdannaisopimukset.

Yhtiö varautuu vahinkoriskeihin tavanomaisten omaisuus- ja vastuuvakuutusten avulla.

Elvera Oy:n siirryttyä tytäryhtiöstä osakkuusyhtiöksi, jäljelle jäänyt Suur-Savon Sähkö -konsernin henkilöstö on toimihenkilöitä ja ylempiä toimihenkilöitä. Työterveyttä ja -turvallisuutta vaarantavat riskitekijät ovat jatkossa enemmän henkiseen kuormitukseen ja jaksamiseen liittyviä riskejä. Muutosvalmiusluennot koko henkilöstölle järjestettiin talvella 2016/2017. Henkisen työkyvyn tukemisen näkökulmasta tiivis yhteistyö työterveyshuollon kanssa on keskeistä.

Konsernissa valmistellaan työterveys ja -turvallisuusjärjestelmä sertifiointivalmiuteen vuoden 2017 aikana. Vastuullisen työnantajan vastuu henkilöstöstä ulottuu myös palveluntarjoajien organisaatioihin, ja vuoden 2017 alkupuolella suoritettiin ensimmäiset kumppaneiden työterveysauditoinnit.

Vuoden 2017 alussa astui voimaan uusi eläkelaki, joka nosti eläkeikä. Työurien jatkaminen loppupäästä haastaa organisaatiot tukemaan työkykyä uudella tavalla. Toimintamalleja työn kuvan kehittämiseksi 'senioritehtäviin' ei vielä ole, mutta tarve sille tulee olemaan.

Henkilöstöä koskevat tiedot

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikaudella:

	2016	2015	2014
Emoyhtiö	79	79	88
Konserni	142	263	274

Tilikauden palkat ja palkkiot milj. euroa:

	2016	2015	2014
Emoyhtiö	3,88	3,79	4,44
Konserni	6,59	10,28	10,21

Tilikauden aikana maksetut rahapalkat olivat emoyhtiössä 4,02 milj. euroa ja konsernissa 7,67 milj. euroa. Edellisen vuoden vastaavat luvut emoyhtiössä olivat 3,84 milj. euroa ja konsernissa 12,72 milj. euroa.

Suur-Savon Sähkö Oy:n palveluksessa oli vakinaisesti vuoden 2016 alussa 78 henkilöä ja konsernissa vastaavasti 255 henkilöä. Vuoden lopussa vastaava henkilömäärä oli emoyhtiössä 76 ja konsernissa 99. Näistä osa-aikatyötä tekeviä oli emoyhtiössä 1 ja konsernissa 1 henkilöä. Henkilöstön keskimääräinen luku on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kesäharjoittelijoita oli emoyhtiössä 3 henkilöä ja konsernissa 4 henkilöä. Eläkkeelle siirtyi emoyhtiössä 4 henkilöä ja konsernissa 5 henkilöä.

Vuonna 2016 oli käytössä kaikissa konserniin kuuluvissa yhtiöissä ja yksiköissä tulospalkkiojärjestelmä, joka perustui konsernin toiminnallisiin tavoitteisiin.

Yhteiskuntavastuu ja ympäristö

Ympäristökulut ja aktivoidut ympäristömenot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konsernissa on laadittu erityinen vastuullisuusohjelma, jossa on tarkasteltu yritys vastuuta eri näkökulmista, ja asetettu tavoitteita yritys vastuun kehittämisessä. Yritys vastuu- ja ympäristötiedot julkaistaan kevään 2017 aikana osana vuosikertomusta yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.ssoy.fi. Kevään 2017 aikana päivitetään vastuullisuusohjelma osaksi konsernin päivitettävää strategiaa.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 22 778 107,93 euroa, josta tilikauden voitto on 3 336 413,65 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään:

- osinkona jaetaan 47,00 euroa/osake, yhteensä	3 540 275,00 euroa
- jätetään omaan pääomaan	<u>19 237 832,93 euroa</u>
	22 778 107,93 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön osakkeet

Emoyhtiössä on 77 708 nimellisarvotonta osaketta sekä yksi osakelaji; kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Maksimi äänimäärä on 10 % yhtiökokouksessa edustetuista äänistä. Emoyhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla ei ole äänioikeutta. Osakkeita koskee yhtiöjärjestyksen 13 §:n lunastuslauseke ja 14 §:n osakkeiden lunastusvelvollisuus.

Omat osakkeet

Yhtiöllä oli tilikauden lopussa hallussaan 2 383 hankittuja ja lunastettuja omia osakkeitaan. Omien osakkeiden osuus osakepääomasta on 3,1 %. Omien osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

Yhtiö käytti tilikauden aikana yhtiöjärjestyksen 13 §:n mukaista lunastusoikeuttaan. Lunastus koski yhtä (1) osaketta.

Hallinnointiperiaatteet

Suur-Savon Sähkö Oy noudattaa listaamattomalle yhtiölle soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance). Suur-Savon Sähkö Oy:n hallinnointikoodi sekä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ylläpidetään yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.ssoy.fi.

Tietoja yhtiön organisaatiosta, johdosta ja tilintarkastajista

Yhtiön osakeomistus kertomusvuoden lopussa oli omistajaryhmittäin:

Omistaja ryhmä	Omistajien määrä	Osakkeiden määrä	% pääomasta
Kunnat	18	46 385	59,7
Seurakunnat	3	3 979	5,1
Muut yhteisöt ja yritykset	19	20 399	26,2
Yksityiset	338	4 562	5,9
Yhteensä	378	75 325	96,9
Yhtiön hallussa		2 383	3,1
Yhteensä		77 708	100,0

Varsinainen yhtiökokous 26.4.2016 yhtyi hallituksen esitykseen voiton käytöstä ja päätti hallituksen esityksen mukaisesti jakaa tilivuodelta 2015 osinkoina 20 euroa osakkeelta eli yhteensä 1.506.500,00 euroa.

Yhtiökokous valitsi uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi erovuoroisten tilalle; Markku Häkkäsen tilalle Antti Häkkäsen, Erkki Luukkosen tilalle Olli Luukkosen, Raimo Mattilan tilalle Jari Liukkosen ja Maritta Virtasen tilalle Jarkko Fågelin. Lisäksi valittiin Risto Huuhka hallintoneuvostosta eronneen Ulla Nykäsen tilalle hänen jäljellä olevaksi toimikaudekseen. Erovuorossa olevista jäsenistä Sakari Ainali, Heidi Honkanen, Heli Laamanen, Timo Pasonen, Tapio Paunonen ja Armi Salo-Oksa valittiin uudelleen hallintoneuvoston jäseniksi. Risto Huuhkan toimikausi kestää vuoden 2017 ja muiden nyt valittujen hallintoneuvoston jäsenten vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 2.6.2016 puheenjohtajaksi Kari Rannanpihan ja varapuheenjohtajaksi Jukka Ollikaisen. Hallitukseen valittiin erovuoroisten tilalle seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi uudelleen Tiina Snicker, Heikki Pärnänen ja Matti Kunnas. Hallintoneuvosto valitsi hallituksen puheenjohtajaksi edelleen Jaakko Hännisen ja varapuheenjohtajaksi Tiina Snickerin.

Yhtiön hallintoneuvostoon kuuluivat kertomusvuoden päättyessä (suluissa erovuosi):

Kari Rannanpiha, puheenjohtaja, projektijohtaja, Savonlinna (2018)
Jukka Ollikainen, varapuheenjohtaja, kunnanjohtaja, Mäntyharju (2018)
Sakari Ainali, musiikinopettaja, Toivakka (2019)
Jarkko Fågel, yrittäjä, Hartola (2019)
Teemu Hirvonen, freelancer, Savonlinna (2018)
Heidi Honkanen, maatalousyrittäjä, Hirvensalmi (2019)
Risto Huuhka, konduktööri, Pieksämäki (2017)
Antti Häkkänen, kansanedustaja, Mäntyharju (2019)
Marja Kauppi, fysioterapeutti, Mikkeli (2017)
Heli Laamanen, maatalousyrittäjä, Savonlinna (2019)
Esa Lappalainen, maanviljelijä, Rantasalmi (2017)
Jari Liukkonen, maaseutuyrittäjä, Pertunmaa (2019)
Timo Loikkanen, yrittäjä, Enonkoski (2017)
Olli Luukkonen, metsätalousinsinööri, Puumala (2019)
Jaakko Mattila, taksiyrittäjä, Juva (2018)
Ahti Mylly, kuljetusyrittäjä, Rantasalmi (2018)
Matti Mäkinen, kunnanjohtaja, Hankasalmi (2018)
Immo Mönkölä, maaseutuyrittäjä, Luhanka (2017)
Harri Nissinen, kunnanjohtaja, Joutsa (2018)
Timo Pasonen, yrittäjä, Juva (2019)
Matti-Pekka Parkkinen, autoilija, Savonlinna (2017)
Lasse Partanen, maanviljelijä, Sulkava (2018)
Tapio Paunonen, myymäläpäällikkö, Juva (2019)
Armi Salo-Oksa, yrittäjä, Mikkeli (2019)
Arto Seppälä, kunnallisneuvos, Mikkeli (2018)
Pekka Toivonen, hallintotieteiden maisteri, Kangasniemi (2017)
Tapani Varjus, yrittäjä, Mikkeli (2017)
Jaana Vartiainen, lastentarhanopettaja, Mikkeli (2018)
Tomi Yli-Kyyny, toimitusjohtaja, Jyväskylä (2017)
Ari Yli-Teevahainen, yrittäjä, Heinola (2018)

Yhtiön hallitukseen kuuluivat kertomusvuoden päättyessä (erovuorovuosi):

Jaakko Hänninen, puheenjohtaja, pitäjänneuvos, Juva (2017)
Tiina Snicker, varapuheenjohtaja, talouspäällikkö, Mikkeli (2018)
Matti Kunnas, laamanni, Mikkeli (2018)
Hannu Manninen, hallintojohtaja, Kangasniemi (2017)
Heikki Pärnänen, agrologi, Savonlinna (2018)
Juhani Talikka, toimitusjohtaja, Hartola (2017)

Varsinaisen yhtiökokouksen 26.4.2016 valitsevat tilintarkastajat ovat:

Juho Himanen, KHT, Mikkeli
Jukka Lievonen, KHT, Savonlinna
Aki Rusanen, JHTT, HTM, Mikkeli

Varatilintarkastajat:

Harri Jylhä, KHT, Juva
Arto Saarinen, KHT, Jyväskylä

Järvi-Suomen Energia Oy

Järvi-Suomen Energia Oy toimii osana Suur-Savon Sähkö -konsernia. Yhtiön omistaa Suur-Savon Sähkö Oy. Järvi-Suomen Energia Oy harjoittaa emoyhtiöltä vuokraamissaan verkoissa alue- ja jakeluverkkotoimintaa ja toimii näiden verkkojen verkonhaltijana omalla vastuualueellaan. Liikevaihto oli 93,72 milj. euroa, jossa oli lisäystä edelliseen vuoteen nähden 13,55 milj. euroa. Liikevaihdon kasvu johtui vuoden alussa toteutetusta siirtohintojen korotuksesta, alkuvuoden kylmistä säistä sekä verkostoinvestointien kasvusta.

Normaalien säävaihteluiden lisäksi Rauli -myrsky koetteli verkostoa elokuussa. Myrskyn yhteydessä sähkökatkon koki 35 000 asiakasta, joista 21 800:lle maksettiin sähkömarkkinalain mukaisia keskeytyskorvauksia kaikkiaan 1,9 milj. euroa. Koko vuoden keskimääräisestä keskeytysajan 5,7 tunnista Rauli -myrskyn osuus oli 4,2 tuntia. Rauli -myrskyn kokonaiskustannus oli 2,9 milj. euroa, kun mukaan lasketaan korjauskustannukset ja vakiokorvaukset.

Sähkömarkkinalain toimitusvarmuustavoitteiden saavuttamiseksi verkostoinvestointien määrä oli kaikkien aikojen suurin ollen 39,50 milj. euroa. Lain ensimmäinen välitavoite edellyttää, että vuoden 2019 loppuun mennessä 50 prosentilla vakituisista asiakkaista ei ylity taajamissa 6 tunnin häiriöaika tai haja-asutusalueella 36 tuntia pois lukien loma-asunnot. Tällä hetkellä lain edellyttämä välitavoite täyttyy jo 50 prosentilla vakituisista asiakkaista.

Tilinpäätökseen on kirjattu 6,50 milj. euron konserniavustus emoyhtiölle.

Vakituisen henkilökunnan määrä oli tilikauden lopussa 23.

Hallitukseen kuuluivat kertomusvuoden päättyessä:

Jukka Tikka puheenjohtaja, Länsi-Savo Oy hallituksen puheenjohtaja, Mikkeli
Martti Lappalainen varapuheenjohtaja, energianeuvos, Rantasalmi
Mikko Hentinen talousneuvos, Joutsa
Arto Pajunen, joka toimi myös yhtiön toimitusjohtajana, Mikkeli.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Tilintarkastajina toimivat Juho Himanen KHT ja Aki Rusanen JHTT, HTM.

Verkkotoiminnan sääntelyn uusi valvontajakso alkoi vuoden 2016 alussa. Malli mahdollisti hintojen korotuksen, mutta lainarahoitusta tarvitaan edelleen sallitun tuoton kasvusta huolimatta. Vakaan talouden turvaamiseksi siirtohintoja tullaan tarkistamaan Energiaviraston sääntelymallin sallimissa puitteissa.

Yleisen talouskehityksen ennakoitaan olevan hieman edellisiä vuosia suotuisampaa, joten energiamäärien voi ennustaa hieman kasvavan. Myös vapaa-ajan asuntojen sähköistykseen oletetaan pientä kasvua. Mikrotuotantokohteiden kappalemäärän ennakoitaan kasvavan voimakkaasti jatkossa. Vuoden 2016 aikana määrä kaksinkertaistui ja vastaavan kehityksen uskotaan jatkuvan alkuvuoden 2017 vilkkaan kysynnän perusteella. Tuotantolaitteistot ovat suurelta osin alle 10 kW aurinkosähköjärjestelmiä.

Energiaviraston kohtuullisen tuoton tulokset toisen ja kolmannen valvontajakson osalta julkaistiin 16.2.2017. Laskelmien mukaan yhtiö on ollut näiden jaksojen yhteenlasketulla tuotolla mitattuna alituottoinen 4,8 milj. euroa.

Pohjoismaisen taseselvityksen (NBS) aloitus on siirtynyt alun perin suunnitellusta vuoden 2015 lopusta nykyisen arvion mukaiseen 2017 toukokuun alkuun. Lisäksi uutena muutoksena mittautustietojen käsittelyssä on valmistelun alla kansallinen keskitetyn mittautustietojen hallinnan (Datahub) käyttöönotto vuoden 2019 lopussa. Nämä molemmat muutokset vaativat tietojärjestelmiin jälleen merkittäviä muutosta.

Kerienergia Oy

Suur-Savon Sähkö Oy omistaa 67,0 % Kerienergia Oy:n osakkeista ja loput 33,0 % omistaa Sahakuutio Oy. Yhtiö tuottaa omistajilleen lämpöenergiaa omakustannushintaan Sahakuutio Oy:n kuivaamoille ja Suur-Savon Sähkö Oy:n Kerimäen keskustaajaman kaukolämpöasiakkaille.

Tilikauden 2016 liikevaihto oli 597 980,08 euroa ja tilikauden tulos 8,50 euroa. Biolämpökeskuksen suunniteltu vuosihuolto tehtiin elokuussa. Perushuollon lisäksi tuhkakuljettimen ketjut ja kolat uusittiin ja tuloilmakoneen asennukset aloitettiin.

Liiketoiminta on kehittynyt suunnitellusti tilikauden päättymisen jälkeen.

Yhtiön hallituksessa toimivat Heikki Tirkkonen puheenjohtajana sekä jäsenenä Mika Laine ja Jari Suomalainen. Toimitusjohtajana toimi Harri Karhu.

Yhtiön palveluksessa ei ole ollut henkilökuntaa.

[Sivun alkuun](#)

Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
LIKEVAIHTO	146 322	154 251
Liiketoiminnan muut tuotot	14 521	989
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	78 726	98 175
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	496	-361
Osuudet osakkuusyriytysten tappioista	489	304
Ulkopuoliset palvelut	6 755	6 382
	86 465	104 501
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	6 591	10 283
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 230	1 956
Muut henkilösivukulut	290	489
	8 112	12 728
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	21 382	17 867
Konserniliikearvon poisto	31	31
	21 413	17 899
Liiketoiminnan muut kulut	20 889	19 632
LIKEVOITTO	23 964	482
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	539	2 008
Muut korko- ja rahoitustuotot	71	57
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 342	-1 245
	-732	820

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	23 232	1 302
Tuloverot	-489	-418
Laskennalliset verot	-1 369	281
Vähemmistöosuudet	-1	0
TILIKAUDEN VOITTO	21 372	1 165

Konsernitase

VASTAAVAA

31.12.2016

31.12.2015

1 000 €

1 000 €

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	3 558	1 386
Konserniliikearvo	63	94
Muut pitkävaikutteiset menot	4 387	3 845
Ennakkomaksut	270	2 755
	<u>8 278</u>	<u>8 080</u>

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	1 940	1 932
Rakennukset ja rakennelmat	6 723	7 786
Sähkön siirto- ja jakeluverkosto	221 144	156 695
Lämmönjakeluverkosto	6 480	6 801
Tuotannolliset koneet ja laitteet, sähkö	2 377	2 532
Tuotannolliset koneet ja laitteet, lämpö	8 305	10 557
Koneet ja kalusto	13 005	15 545
Muut aineelliset hyödykkeet	1 325	1 364
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 616	6 501
	<u>268 915</u>	<u>209 713</u>

Sijoitukset

Osuudet omistusyhteisyrityksissä	78 926	82 771
Muut osakkeet ja osuudet	11 807	11 807
	<u>90 733</u>	<u>94 577</u>

VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 340	6 656
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	4 669	8 710
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	853	59
Muut saamiset	30	496
	<u>5 552</u>	<u>9 264</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	24 582	20 603
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	385	619
Muut saamiset	511	734
Siirtosaamiset	1 122	4 488
	<u>26 601</u>	<u>26 444</u>
Rahat ja pankkisaamiset	10 447	7 541
Vastaavaa yhteensä	<u><u>412 866</u></u>	<u><u>362 276</u></u>

VASTATTAVAA	31.12.2016	31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	155	155
Ylikurssirahasto	15	15
Muut rahastot		
Vararahasto	31	31
Käyttörahasto	792	792
	823	823
Edellisten tilikausien voitto	113 855	111 788
Tilikauden voitto	21 372	1 165
	136 220	113 946
Vähemmistöosuus	304	1 229
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Laskennallinen verovelka	25 740	19 367
Lainat rahoituslaitoksilta	46 779	36 661
Eläkelainat	1 835	3 350
Saadut ennakot	10	10
Liittymismaksut	158 950	156 534
	233 313	215 921
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 517	6 262
Eläkelainat	940	1 340
Ostovelat	9 654	4 963
Velat omistusyhteisyrityksille	6 107	9 612
Muut velat	8 949	5 063
Siirtovelat	9 863	3 940
	43 029	31 180
Vastattavaa yhteensä	412 866	362 276

Konsernin rahoituslaskelma

	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto(tappio) ennen satunnaisia eriä	23 232	1 302
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	21 413	17 899
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-12 335	304
Rahoitustuotot ja -kulut	732	-820
Muut oikaisut	-1 078	-258
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	31 964	18 426
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1 756	3 690
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	496	-361
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	5 430	3 863
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	36 133	25 619
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 108	-990
Saadut korot liiketoiminnasta	90	103
Maksetut välittömät verot	-239	826
Liiketoiminnan rahavirta (A)	34 876	25 558
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-45 227	-30 795
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	264
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4	0
Luovutustulot muista sijoituksista	4	0
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	-2	-279
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	4 976	46
Myydyt tytäryhtiösaosakkeet	-2 001	0
Saadut osingot investoinneista	539	2 008
Investointien rahavirta (B)	-41 715	-28 757

	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Rahoituksen rahavirta:		
Omien osakkeiden hankkiminen	-4	-27
Myönnetyt lainat	-800	0
Lainasaamisten takaisinmaksut	5	5
Saadut korot lainoista	-1	1
Pitkäaikaisten lainojen nostot	20 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-10 543	-5 864
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 503	-3 383
Saadut liittymismaksut	2 590	2 114
Rahoituksen rahavirta (C)	9 745	-7 154
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	2 906	-10 353
Rahavarat tilikauden alussa	7 541	17 894
Rahavarat tilikauden lopussa	10 447	7 541

Emoyhtiön tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
LIIVEVAIHTO	119 816	122 062
Liiketoiminnan muut tuotot	1 597	874
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	78 905	94 930
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	484	310
Ulkopuoliset palvelut	1 509	2 484
	80 898	97 723
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	3 876	3 782
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	754	792
Muut henkilösivukulut	167	174
	4 798	4 748
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	22 308	20 209
Liiketoiminnan muut kulut	8 958	8 706
LIIVEVOITTO/-TAPPIO	4 450	-8 449
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	0	62
Tuotot osuuksista omistusyhteisyriksissä	480	250
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	517	1 986
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	64	53
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0	-279
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-13	-43
Muille	-1 328	-1 191
	-281	839

VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	4 169	-7 611
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-6 998	-175
Konserniavustus	6 500	9 000
	-498	8 825
Tuloverot	-334	0
TILIKAUDEN VOITTO	<u>3 336</u>	<u>1 214</u>

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA	31.12.2016	31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 899	334
Liikearvo	72	102
Muut pitkävaikutteiset menot	4 387	3 845
Ennakkomaksut	270	2 547
	7 628	6 828
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 929	1 922
Rakennukset ja rakennelmat	6 733	7 153
Sähkön siirto- ja jakeluverkosto	220 229	197 749
Lämmönjakeluverkosto	6 490	6 811
Tuotannolliset koneet ja laitteet, sähkö	2 442	2 596
Tuotannolliset koneet ja laitteet, lämpö	8 078	8 527
Koneet ja kalusto	15 199	16 509
Muut aineelliset hyödykkeet	1 328	1 367
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	122	252
	262 550	242 887
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	1 465	3 218
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	75 770	78 866
Muut osakkeet ja osuudet	10 852	10 856
	88 086	92 939

VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 327	2 811
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	52	52
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä	853	59
Muut saamiset	30	496
	935	606
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	24 312	19 025
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	6 877	9 910
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä	385	528
Liittymismaksusaamiset	0	417
Muut saamiset	507	730
Siirtosaamiset	568	2 151
	32 651	32 762
Rahat ja pankkisaamiset	7 045	2 009
Vastaavaa yhteensä	401 222	380 843

VASTATTAVAA	31.12.2016	31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	155	155
Ylikurssirahasto	15	15
Muut rahastot		
Vararahasto	31	31
Käyttörahasto	792	792
	823	823
Edellisten tilikausien voitto	18 650	18 902
Tilikauden voitto	3 336	1 214
	22 979	21 110
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Kertynyt poistoero	128 564	121 565
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	46 779	36 430
Eläkelainat	1 700	2 125
Velat saman konsernin yrityksille	135	1 225
Liittymismaksut ja muut velat		
Liittymismaksut	158 828	156 412
	207 442	196 192
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 517	5 517
Eläkelainat	850	850
Ostovelat	1 237	1 136
Velat saman konsernin yrityksille	21 380	22 376
Velat omistusyhteisyriksille	6 107	9 581
Muut velat	4 314	1 346
Siirtovelat	834	1 171
	42 238	41 976
Vastattavaa yhteensä	401 222	380 843

Emoyhtiön rahoituslaskelma

	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto(tappio) ennen satunnaisia eriä	4 169	-7 611
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	22 308	20 209
Rahoitustuotot ja -kulut	281	-839
Muut oikaisut	-1 085	-271
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	25 673	11 488
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-17	5 616
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	484	310
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-499	-109
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	25 641	17 305
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 095	-1 243
Saadut osingot liiketoiminnasta	0	62
Saadut korot liiketoiminnasta	74	100
Maksetut välittömät verot	240	967
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	24 859	17 190
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto)	6 500	9 000
Liiketoiminnan rahavirta (A)	31 359	26 190
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-43 980	-32 101
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	264
Investoinnit muihin sijoituksiin	-1 855	-251
Luovutustulot muista sijoituksista	7 793	46
Saadut osingot investoinneista	997	2 236
Investointien rahavirta (B)	-37 044	-29 806

	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Rahoituksen rahavirta:		
Omien osakkeiden hankkiminen	-4	-27
Omien osakkeiden myynti	44	28
Myönnetyt lainat	-800	0
Lainasaamisten takaisinmaksut	5	5
Saadut korot lainoista	0	1
Pitkäaikaisten lainojen nostot	20 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-9 567	-5 118
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 546	-3 411
Saadut liittymismaksut	2 590	1 974
Rahoituksen rahavirta (C)	10 722	-6 548
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	5 037	-10 165
Rahavarat tilikauden alussa	2 009	12 173
Rahavarat tilikauden lopussa	7 045	2 009

Tilinpäätöksen laadintaperusteet

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suur-Savon Sähkö Oy on Suur-Savon Sähkö-konsernin emoyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Mikkeli. Konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa osoitteesta Suur-Savon Sähkö Oy, Otto Mannisen katu 6, 50100 Mikkeli.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserni- ja osakkuusyrietykset. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ja osakkuusyrietyksistä annetaan liitetietojen kohdassa "Sijoitukset".

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Ennen vuotta 2000 hankittujen tytäryhtiöiden osakkeiden hankintahinta siltä osin kuin se ylittää hankintahetken oman pääoman määrän, on kohdistettu konsernitaseessa kokonaan konserniaktiivaksi. Konserniliikearvo poistetaan kymmenessä vuodessa. Vaikka konserniliikearvoa ei ole kohdistettu käyttöomaisuuteen, sen odotetaan tuottavan tuloa tytäryhtiöiltä saatua tuotannollista käyttöomaisuutta vastaavasti. Vuonna 2000 syntynyt konserniliikearvo on kohdistettu osakkeisiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyrietykset on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukaiset osuudet osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista on esitetty tuloslaskelmassa omana eränään.

Käyttöomaisuuden arvostaminen

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	10 - 15 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	8 - 20 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10 - 50 vuotta
Sähkön siirto- ja jakeluverkosto	10 - 25 vuotta
Lämmön siirto- ja jakeluverkosto	15 vuotta
Tuotannolliset koneet ja laitteet sähkö	20 vuotta
Tuotannolliset koneet ja laitteet lämpö	15 vuotta
Koneet ja kalusto	5 - 10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	40 vuotta

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintameno määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintameno. Arvopapereiden kirjanpitoarvo ei ylitä todennäköistä luovutushintaa.

Korkojohdannaiset

Yhtiö suojautuu markkinakorkojen muutoksilta koronvaihtosopimusten avulla. Tilinpäätös on laadittu perustuen siihen, että yhtiön koronvaihtosopimukset ovat tehty suojaustarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten realisoituneet erät kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten reaalisooitumattomia arvonmuutoksia ei kirjata kirjanpitoon, vaan ne esitetään liitetiedoissa.

Sähköjohdannaiset

Yhtiö suojautuu sähkön hinnan muutoksilta sähköjohdannaisilla, joilla suojataan sekä sähkön myyntiä että sähkön tuotantoa. Tilinpäätös on laadittu perustuen siihen, että yhtiön sähköjohdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa. Sähköjohdannaisien realisoituneet erät kirjataan tuloslaskelman sähkönhankintakuluihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen sähköjohdannaisopimusten realisoitumattomia arvonmuutoksia ei kirjata kirjanpitoon, vaan ne esitetään liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Konsernirakenteen muutoksista johtuen konsernitilinpäätös ei ole täysin vertailukelpoinen edelliseen vuoteen. Edellisen vuoden vertailutietoja ei ole oikaistu.

Aikaisempina vuosina konserniyhtiönä käsitelty Punkavoima Oy (65,3 %) yhdistellään vuodesta 2016 alkaen konserniin osakkuusyhtiönä. Punkavoima Oy yhdistellään tytäryhtiönä Metsä Group:n konsernitilinpäätökseen, sillä Punkavoiman tuottama lämpöenergia toimitetaan Metsäliitto Osuuskunnan omistamille tehtaille ja Metsäliitto Osuuskunta määrää Punkavoima Oy:n merkityksellisistä toiminnoista.

Aikaisempina vuosina 100 % konserniin yhdistelty Suur-Savon Sähkötyö Oy (nyk. Elvera Oy) on vuonna 2016 yhdistelty konserniin tytäryhtiönä 31.3.2016 saakka. Tämän jälkeiseltä ajalta yhtiö on yhdistelty osakkuusyhtiönä 49,5 %:n omistusosuuden mukaisesti.

Edellisenä vuonna emoyhtiön ja konsernin tulokseen oli kirjattu Kymppivoiman kautta omistettujen hiilivoimaloiden lopettamisesta johtuva kiinteiden kulujen lisälasku 3,74 milj. euroa. Vastaavaa kulua ei vuonna 2016 ollut.

Laskennallisten verojen kirjaaminen

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen väliselle väliaikaiselle erolle käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Ympäristöasioita koskevat liitetiedot

Ympäristökuluina on käsitelty kulut, jotka ovat aiheutuneet toimista, joilla pyritään torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövaikutuksia. Näihin kuluihin on sisällytetty myös välillisesti vaikuttavat ympäristöverot ja kierrätysmaksut.

Ympäristöerät sisältyvät varsinaisiin tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin. Ympäristökulut on lisäksi eritelty tuloslaskelman liitetiedoissa omana ryhmänään. Aktivoidut ympäristömenot on lisäksi eritelty käyttöomaisuutta koskevien liitetietojen jälkeen omana ryhmänään.

Ympäristöliitetietojen laskennassa on käytetty samoja laajuus-, laskenta- ja arvostusperiaatteita kuin konserniyhtiöitten erillistilinpäätöksissä.

Jäteverot ja kierrätysmaksut on eritelty toimittajien laskuissa. Nestemäisten polttoaineiden ympäristöverot on laskettu kertomalla polttoaineen kulutus ko. polttoaineen valmisteveron lisäverokannalla. Hiukkasten poistoon käytettävien sähkösuodattimien sähkönkulutus on laskettu oman sähkönkäytön keskihinnalla.

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Taulukot löytyvät oheisesta pdf-aineistosta ja liitetietojen tekstit ovat alla.

[Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot \(pdf\)](#)

Sähköjohdannaiset

Sähkön hintariskiä suojataan sähköjohdannaisopimuksilla, joista suurin osa on pohjoismaisessa sähköpörssissä, Nasdaq Commodities:ssa. Suojaustoiminnan päätavoite on vähentää sähkön hintamuutosten vaikutusta tulokseen. Suojausstrategia kattaa useita vuosia riskinottovaltuuksien puitteissa. Suojausstrategiaa arvioidaan jatkuvasti markkinatilanteen muuttuessa. Yhtiö suojaa johdannaisilla sekä sähkön myyntiä että sähkön hankintaa.

Sähkön myynnin suojaukset

Yhtiö on arvioinut sähkön myyntimäärät ja tehnyt sähkön myynnin suojaamiseksi johdannaisopimuksia oheisen taulukon mukaisesti vuosille 2017 - 2019.

Myynti MWh	Systeemisuojaukset MWh	Systeemisuojaus %	Aluehintasuojaukset MWh	Aluehintasuojaus %
3 313 241	1 575 411	47,5	767 528	23,2

Sähkön hankinnan suojaukset

Yhtiö on arvioinut sähkön tuotantomäärät ja tehnyt sähkön tuotannon suojaamiseksi johdannaisopimuksia oheisen taulukon mukaisesti vuosille 2017 - 2018.

Myynti MWh	Systeemisuojaukset MWh	Systeemisuojaus %	Aluehintasuojaukset MWh	Aluehintasuojaus %
938 118	301 538	32,1	446 140	47,6

Sähköjohdannaisopimusten määrä

Määrä GWh	1 692	1 804	1 692	1 804
Nimellisarvo	48 414 566	75 967 607	48 414 566	75 967 607
Käypä arvo	-5 666 313	-24 098 925	-5 666 313	-24 098 925

Muut johdannaiset

Yhtiö suojautuu markkinakorkojen muutoksia vastaan koronvaihtosopimuksilla. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti 50 – 75 % yrityksen lainarahoituksen pääomasta ja juoksuajasta on kiinteäkorkoista tai suojattu korkojohdannaisin.

Korolliset velat

Suur-Savon Sähkö -konsernin korolliset velat ovat yhteensä 57 070 233,42 euroa. Emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy:n korolliset velat ovat 57 070 233,42 euroa ja tytäryhtiöiden korolliset velat ovat 225 000,00 euroa. Lainojen vakuutena on rahoittajille annetut kovenanttisitoumukset:

Lainojen takaisinmaksuehtojen mukaisesti konsernin korollisten velkojen erääntymisajankohdat ovat seuraavat:

	euroa
2017	8 456 668,00
2018	8 456 668,00
2019	7 086 668,00
2020	5 716 668,00
2021	14 716 668,00
Vuoden päästä erääntyvät lainat	12 636 893,42
Yhteensä	57 070 233,42

Erääntyvien lainojen uudelleen rahoitus

Vuonna 2021 erääntyy korollisia pankkilainoja 11,00 milj. euroa. Yhtiön johdon tarkoitus on uusia kyseiset lainat vastaavan määräsillä uusilla pankkilainoilla.

Korollisten pankkilainojen korkoriskiltä suojautumiseksi Suur-Savon Sähkö Oy on solminut koronvaihtosopimuksia, jotka erääntyvät seuraavasti:

	euroa
2017	4 316 668,00
2018	4 316 668,00
2019	3 441 668,00
2020	3 691 668,00
2021	6 265 952,85
Yli viiden vuoden päästä erääntyvät johdannaiset	12 096 542,15
Yhteensä	34 129 167,00

Johdannaissojimuksissa on huomioitu 2021 erääntyvien lainojen uudelleenrahoitus.

Muut taloudelliset vastuut

Suur-Savon Sähkö Oy on sitoutunut maksamaan omistuksensa mukaisen osuuden Kymppivoima Oy:n X-sarjaan liittyvistä hallinnointipalkkioista.

Kiinteistöinvestoinnit

Emoyhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2010 - 2016 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 828 518,58 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2024.

Vastuu kyllästetyistä pylväistä

30.6.2004 voimaan tulleen Valtioneuvoston asetuksen 440/2003 mukaan käytöstä poistettua arseeniyhdisteellä käsiteltyä puuta saa luovuttaa vain jätelain 1072/1993 15 §:n 1 momentin 1-3 kohdissa tarkoitettulle vastaanottajalle. Suur-Savon Sähkö Oy:n verkostossa on noin 330 000 arseenikyllästettyä pylvästä, joiden arvioitu käyttöikä on 40 - 50 vuotta. Arvioidut pylväiden hävittämiskustannukset käyttöiän tultua täyteen ovat noin 6,50 milj. euroa.

Päästöoikeudet

Suur-Savon Sähkö Oy sai vuodeksi 2016 päästöoikeuksia 21 787 tCO₂ ja konserni 21 787 tCO₂. Käyttämättömiä päästöoikeuksia oli 31.12.2016 emoyhtiössä ja konsernissa jäljellä 101 601 tCO₂, arvo noin 0,66 milj. euroa.

Mankalavastuu

Suur-Savon Sähkö Oy:llä on 20,26 % omistusosuuttaan vastaava mankalavastuu Kymppivoima Oy:ssä. Vastuu tarkoittaa, että yhtiöllä on omistusosuuttaan vastaava oikeus osakesarjakohtaisesti sarjan tuottamaan sähkөөn ja vastaava velvollisuus maksaa osakesarjan kustannukset. Mankalaperuste on voimassa Kymppivoima Oy:n muissa paitsi V- ja X-osakesarjoissa.

[Sivun alkuun](#)

Sähkömarkkinalain mukainen liiketoimintojen eriyttäminen

Eriytettävät toiminnot konsernissa

Suur-Savon Sähkö-konsernissa harjoitettavat sähkömarkkinalaissa tarkoitetut eriytettävät sähköliiketoiminnot ovat sähkönmyyntiliiketoiminta ja verkkotoiminta.

Sähköliiketoimintojen eriyttäminen on konsernissa toteutettu jakamalla eriytettävät liiketoiminnot 1.6.1995 alkaen eri yhtiöihin. Sähkön myyntiliiketoimintaa harjoittaa emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy. Sähköverkkotoimintaa harjoittaa Järvi-Suomen Energia Oy, jonka tilinpäätös sisältää verkkoliiketoiminnan tiedot. Verkkoliiketoiminnan tuloslaskelma ja tase on sisällytetty konsernitilinpäätöksen liitetietoihin.

Energian myynti ja tuotanto eriytettiin emoyhtiössä 1.9.2014 uusiin liiketoimintayksiköihin. Myynnin ja tuotannon tulosseuranta eriytyi vuoden 2015 alusta. Edellisen vuoden tiedot on laskettu samoilla perusteilla. Tulos on siten vertailukelpoinen.

Sähkönmyyntiliiketoiminnan tuloslaskelma ja tase

Sähkönmyyntiliiketoiminnan tuloslaskelma on laadittu sisäisen laskennan avulla Energiakauppa-yksikön tiedoista. Tuloslaskelman kuluissa esitetään sähkön myyntitoiminnan kulut.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy osuus yhteisistä kiinteistökustannuksista. Erä on laskettu jakamalla todelliset kiinteistöjen käyttökustannukset konserniyhtiöille ja emoyhtiön yksiköille käytettyjen neliöiden perusteella.

Osuus konsernin hallintopalveluista on kohdistettu aiheuttamisperiaatetta noudattaen.

Sähkönmyyntiliiketoimintaan liittyvät saamiset ja velat on esitetty eriytetyssä taseessa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Rahoituseriä ei ole kohdistettu suoraan sähkönmyyntiliiketoiminnalle, vaan laskennallinen pääomaosuus esitetään kohdassa Sisäiset saamiset/velat.

Verkkotoiminnan tuloslaskelma ja tase

Järvi-Suomen Energia Oy on vuokrannut sähköverkon emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy:ltä. Järvi-Suomen Energia Oy:n tilinpäätös on sellaisenaan sähkömarkkinalain edellyttämä eriytetty tilinpäätös.

Sähkön myyntitoiminta

Sähkön myyntitoiminnan tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
LIIVEVAIHTO	72 175	81 524
Liiketoiminnan muut tuotot	18	100
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	68 600	83 010
Ulkopuoliset palvelut	526	593
	-69 126	-83 603
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	309	325
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	60	54
Muut henkilösivukulut	13	3
	-383	-382
Liiketoiminnan muut kulut		
Sisäiset vuokrat	27	28
Sisäiset muut kulut	2 413	1 881
Muut liiketoiminnan muut kulut	652	598
	-3 092	-2 507
LIIVEVOITTO	-408	-4 867
Voitto (tappio) ennen rahoituseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja	-408	-4 867
Voitto (tappio) ennen rahoituseriä	-408	-4 867

Sähkön myyntitoiminnan tase

	31.12.2016	31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset muilta	30	496
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	368	549
Sisäiset saamiset	0	14 021
Saamiset muilta	21 910	11 534
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	22 308	26 600
VASTAAVAA YHTEENSÄ	22 308	26 600
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	32	32
Ylikurssirahasto	3	3
Muut rahastot	167	167
	202	202
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	5 311	10 178
Tilikauden voitto (tappio)	-408	-4 867
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 104	5 512
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	10 879	9 653
Sisäiset velat	127	0
Velat muille	6 198	11 435
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	17 204	21 088
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	22 308	26 600

Sähköverkkotoiminta

Sähköverkkotoiminnan tuloslaskelma, Järvi-Suomen Energia Oy

	1.1.- 31.12.2016		1.1.- 31.12.2015	
	1 000 €		1 000 €	
LIIVEVAIHTO		93 722		80 168
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+)		4 274		-1 112
Liiketoiminnan muut tuotot		104		104
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana				
Häviösähkö	2 646		2 748	
Muut ostot tilikauden aikana	8 651	11 297	5 136	7 884
Ulkopuoliset palvelut				
Alueverkko-,kantaverkko- ja verkkopalvelumaksut	5 538		4 709	
Muut ulkopuoliset palvelut	34 530	40 068	27 215	31 924
		51 365		39 808
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot		1 482		1 542
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	272		275	
Muut henkilösivukulut	55	326	53	328
		1 809		1 870
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		250		249
Liiketoiminnan muut kulut				
Muut liiketoiminnan kulut	37 440	37 440	29 906	29 906
LIIVEVOITTO		7 237		7 328

	1.1.- 31.12.2016		1.1.- 31.12.2015	
	1 000 €		1 000 €	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	6		8	
Muilta	0	6	4	12
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	-6	-6	-8	-8
		0		4
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		7 237		7 332
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	35		4	
Annetut konserniavustukset	-6 500	-6 465	-7 000	-6 996
Tuloverot		-155		-69
TILIKAUDEN VOITTO		618		267

Sähköverkkotoiminnan tase, Järvi-Suomen Energia Oy

VASTAAVAA	31.12.2016	31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	659	630
Ennakkomaksut	0	208
	659	838
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	115	151
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	4	0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	778	989
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset verkonrakennustyöt	7 461	3 186
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	135	225
Liittymismaksusaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	258	219
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	21 296	21 815
Saamiset omistusyhteisyriksiltä		
Liittymismaksusaamiset		
Muut saamiset	1	0
Siirtosaamiset	551	1 867
	22 106	23 901
Rahat ja pankkisaamiset	2 757	2 113
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	32 459	29 426
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 237	30 415

VASTATTAVAA	31.12.2016	31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	3	3
Edellisten tilikausien voitto	12 182	11 915
Tilikauden voitto	618	267
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	12 802	12 185
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Kertynyt poistoero	120	156
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Eläkelainat	135	225
Saadut ennakkomaksut	10	10
Liittymismaksut	122	121
	266	356
Lyhytaikainen		
Eläkelainat	90	90
Ostovelat	8 354	2 569
Velat saman konsernin yrityksille	6 887	10 498
Velat omistusyhteisyrietyksille	0	31
Muut velat	4 635	3 470
Siirtovelat	82	1 060
	20 048	17 718
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	20 315	18 075
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 237	30 415

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Mikkelissä 13. maaliskuuta 2017

SUUR-SAVON SÄHKÖ Oy

Jaakko Hänninen
hallituksen puheenjohtaja

Tiina Snicker

Hannu Manninen

Heikki Pärnänen

Matti Kunnas

Juhani Talikka

Markus Tykkyläinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Mikkelissä 16. maaliskuuta 2017

Juho Himanen
KHT

Jukka Lievonon
KHT

Aki Rusanen
HT, JHT

Tilintarkastuskertomus

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suur-Savon Sähkö Oy:n (Y-tunnus 0215863-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota. Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Mikkelissä 16. päivänä maaliskuuta 2017

Juho Himanen
KHT
Jääkärintie 33
50130 Mikkelä

Jukka Lievonen
KHT
Neitsytkatu 4
57100 Savonlinna

Aki Rusanen
HT, JHT
Maalarintie 9
50600 Mikkelä

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään kokouksessaan käsitellyt Suur-Savon Sähkö Oy:n vuoden 2016 tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetiedot, konsernitilinpäätöksen sekä hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä ja hallituksen toimintakertomuksen sekä yhtiön tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta hallintoneuvostolla ei ole huomauttamista.

Hallintoneuvosto puoltaa Suur-Savon Sähkö Oy:n tuloslaskelman ja taseen sekä konsernituloslaskelman ja -taseen vahvistamista sekä vastuuvapauden myöntämistä hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvosto toteaa, että sen antamia ohjeita on noudatettu, ja että hallintoneuvosto on saanut yhtiön hallitukselta ja konsernin johtoryhmältä tarpeellisiksi katsomansa tiedot.

Mikkelissä 30. maaliskuuta 2017

Hallintoneuvoston puolesta

Kari Rannanpiha
hallintoneuvoston puheenjohtaja